

138502

ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนและลักษณะ
กิจกรรมการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

นางยุภาคม กลมเกลา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี... 29 พย. 2547

สาขาการบริหารการศึกษา

เลขทะเบียน... 00194805

ปีการศึกษา 2546

เลขเรียกหนังสือ

ISBN : 974-373-272-1

ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

314.806
5,137.1
8.11
60.2

**The Requirements on Instructional Supervision and Types of
Internal Supervision for Teachers in Private School, Group No, 45
Bangborn District Under the Auspices of the Office
of the Private Education Commission.**

MRS. YUPAKOM KLOMKLOUR

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education (Education Administration)
at Rajabhat Institute Bansomdej Chao Praya**

Academic Year 2003

ISBN : 974-373-272-1

วิทยานิพนธ์ ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

โดย นางยุภาคม กลมกลา

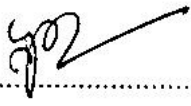
สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา

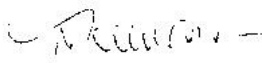
กรรมการ ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง

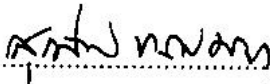
กรรมการ ผศ.อินทรีรา บุญยาทร

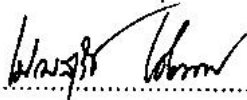
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

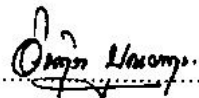

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.สุรายุทธิ์ เศรษฐจร)

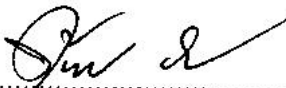
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

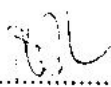

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อินทรีรา บุญยาทร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ สมชาย พรหมสุวรรณ)

ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บุษกมล กลมกลา. (2546). ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนและลักษณะ

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม :

รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบลามา; ดร.ปรมสุริย์เชื้อมทอง; ผศ.อินทิรา บุญยาทร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวัดและการประเมินผลการเรียน เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษาของครู และเพื่อศึกษากำหนดความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียน จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนและความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) และการทดสอบความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการการนิเทศและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านความต้องการด้านหลักสูตรสูงสุด รองลงมาด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามลำดับ

2. ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความต้องการด้านหลักสูตรด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

3.1 ด้านหลักสูตรจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

3.2 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

4. ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาจากตำราหรือเอกสาร การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ การศึกษานอกสถานที่ และการให้คำปรึกษา โรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการเกี่ยวกับการสนทนาทางวิชาการ การประชุมสัมมนา การสาธิตการสอน และการให้คำปรึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาจากตำราหรือเอกสาร การสนทนาทางวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสาธิตการสอน และการให้คำปรึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการตามลำดับ

YUPAKOM KLOMKLOUR. (2003). REQUIREMENTS ON INTERNAL SUPERVISION
AND TYPES OF INTERNAL SUPERVISORY ACTIVITIES REQUIRED BY
TEACHERS IN PRIVATE SCHOOLS, GROUP NO. 45 UNDER THE AUSPICES
OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION. MASTER
THESIS, BANGKOK.: GRADUATE SCHOOL, RAJABHAT INSTITUTE
BANSOMDEJ CHAO PHRAYA. ADVISOR COMMITTEE :ASSOC.PROF.
DR.SURASAK LAHBMALA; DR.PREMSUREE CHUAMTHONG;
ASST. PROF. INTHIRA BOONYATHORN

The purpose of this research was to study levels of requirements of internal supervision of teachers in private school, Group No. 45, under the auspices of the Office of the Private Education Commission. The supervision is divided into 4 aspects: curriculum, instructional media, teaching methods and instructional activities, measurement and assessment of the learning results. The study was made in order to compare levels of requirements of internal supervision of teachers in private schools. There was a classification by the size of the schools and education degrees of the teachers. The second purpose was to study the types of internal supervisory activities required by the supervisors and teachers in private school, Group No. 45, classified by the size of the school.

Findings of the study revealed the following :

1. This research was studied from a population of teachers in private school, Group No. 45, under the auspices of the office of the Private Education Commission in the 2002-2003 academic years. There were 8 schools, with 183 sampled populations. The tool used in collecting data was a questionnaire on requirements on internal supervision and the types of internal supervisory activities required by teachers in private schools, Group No. 45. Data was analyzed by computer, calculated by percentage, mean value, standard deviation, test of mean deviation and test of variation.
2. From the research, it was found that there were high levels of requirements in all aspects. The curriculum aspect was the highest level. The next was the instructional activities, measurement and assessment of the learning results, respectively. It was also found that the requirements of teachers who have different educational degree were different both overall and

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศนุญการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภาพ.....	4
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.6 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ตอนที่ 1 งานนิเทศภายในโรงเรียน.....	10
2.2 ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	41
3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	42
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
4.2 ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกเป็นรายด้านและรวมด้าน.....	47
4.3 ตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน ของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกเป็นรายด้านและรวมด้าน.....	55
4.4 ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศ ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศปัญหาและอุปสรรค การนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	67
4.5 ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูและขนาด โรงเรียน.....	79

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	83
5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.6 สรุปผลการวิจัย.....	88
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	89

บรรณานุกรม.....	91
-----------------	----

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	95
ภาคผนวก ข รายชื่อกลุ่มโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45.....	105
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	107
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 40
2	แสดงสถานภาพส่วนตัวของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน..... 45
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน..... 46
4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียน ของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านหลักสูตร..... 47
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน..... 49
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน..... 51
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน..... 53
8	แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักสูตร..... 54
9	แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านสื่อการเรียนการสอน..... 53
10	แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน..... 54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน.....	57
12 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านหลักสูตร.....	58
13 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	59
14 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านวิธีการเรียนการสอนและ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	60
15 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน.....	61
16 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านหลักสูตร.....	62
17 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	63
18 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านวิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	64
19 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน.....	65
20 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของ ครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านหลักสูตร.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านหลักเกี่ยวกับความต้องการ ลักษณะกิจกรรมการนิเทศ ภายใน โรงเรียนของครูหลักสูตร.....	67
22	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ การนิเทศภายใน โรงเรียน ของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน ด้านหลักสูตร.....	68
23	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียน ของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	69
24	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศ ภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	70
25	แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	71
26	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ การนิเทศภายใน โรงเรียน ของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	72
27	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศ ภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาเอกชนด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน.....	73
28	แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน ของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน..... 75
30	แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน..... 76
31	แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน..... 77
32	แสดงจำนวนความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู..... 78
33	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 79
34	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 80
35	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของ ครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านหลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 81
36	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน..... 82

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	8
แผนภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างและพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมโดยรวมด้วยเหตุนี้ทุกประเทศจึงพยายามเร่งรัดพัฒนาการศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 7)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชาชนอย่างทั่วถึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาชีวิตของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่พร้อมจะทำหน้าที่ของตนเองในสังคมในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัฐกำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 : 26) โดยกำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาใน ชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 34)

หลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตราที่ 23 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องของการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสังคมไทย ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ มีความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข (กมล ภูประเสริฐ. 2544 : 20 - 23)

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการจัดการเรียนการสอนให้สนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวต้องอาศัยการนิเทศอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการนิเทศเป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้พัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ประสิทธิภาพทางการสอนของครูเพิ่มขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นผลจากการอบรมสั่งสอนของครูสูงขึ้น ครูมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน มีความพึงพอใจที่จะกระทำหน้าที่ของตนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป (จารัส นองมาก, 2532 : 28-29)

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการพัฒนาร่วมกันของผู้บริหาร โรงเรียนและคณะผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศโดยการปฏิบัติอย่างเป็นระบบขั้นตอน ความเป็นประชาธิปไตยยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับบทบาทหน้าที่ของผู้ร่วมงาน เป็นการสร้างสรรค์และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานด้วยความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงาน ตั้งอยู่บนรากฐานของการพัฒนาวิชาชีพให้สูงขึ้น และเป็นการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง กระตุ้นให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและช่วยให้ครูเกิดความรู้สึที่ดีต่อผู้ร่วมงาน

ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถและเข้าใจกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นอย่างดี คุณภาพของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับ โรงเรียนเป็นประการสำคัญ ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ และติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการศึกษาอยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่นและมีความสุข นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดให้มีการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพราะถือว่าการนิเทศภายในเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 :14)

ประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า การทำกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่ยึดความต้องการของหน่วยงาน และวิธีการของผู้บริหารเป็นหลักการสอบถามเพื่อประเมินความต้องการของครูมีน้อย จึงทำให้การปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในโรงเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงคือปัญหาและความต้องการของครู ทั้งนี้เพราะว่า ครูมักจะ ไม่เปิดเผยปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป การปฏิบัติงานการนิเทศจึงไม่ตรงเป้าหมาย ไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการบริหาร โรงเรียนที่ขาดประสิทธิภาพ ทำให้จำนวนนักเรียนลดลง ปัญหาเรื่องการขาดประสิทธิภาพของโรงเรียนนั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน

การหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ให้โรงเรียนมีคุณภาพดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการเรียน การสอนเพื่อได้รับความนิยมนจากผู้ปกครองและเพื่อเตรียมพร้อมให้ได้การรับรองคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานจากสำนักงานมาตรฐานการศึกษา

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการการนิเทศ ภายในและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาความต้องการใน 2 ประเด็น ที่เป็น องค์ประกอบสำคัญในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนการศึกษาความต้องการดังกล่าวจะใช้เป็นแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจที่จะพัฒนา และสนับสนุนให้มีการจัดการนิเทศภายใน โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานโรงเรียนเอกชนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียน การสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล การเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษาของครู
3. เพื่อศึกษาความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน เอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ผลที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้ที่มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาและนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อใช้เป็นแนวทางและเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลพื้นฐานความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานตามบทบาทหน้าที่ของตน
3. ผลการวิจัยได้ช่วยให้ครูทราบปัญหาลักษณะกิจกรรมและความต้องการของตนและเพื่อนครูเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียนซึ่งอาจจะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานได้

ขอบเขตของของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาวิจัยมุ่งศึกษาความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 3 เรื่องคือ

- 1.1 ความต้องการการนิเทศภายใน 4 ด้าน คือ
 - 1.1.1 ด้านหลักสูตร
 - 1.1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 1.1.3 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.1.4 ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
- 1.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนในปีการศึกษา 2545 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 350 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด จำนวน 183 คน โดยอาศัยความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังตารางของดาร์วิน เฮ็นเดล (Darwin Hendel)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 วุฒิการศึกษาของครู

3.1.2 ขนาดของโรงเรียนที่ครูปฏิบัติงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความต้องการรับการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

3.2.2 ลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความหมายของคำหรือข้อความที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงกำหนดความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ดังนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การแนะนำ การเสนอรูปแบบการสอน และการติดตามการเรียนการสอนให้มีการพัฒนาและสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการนิเทศที่วางไว้ โดยผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นผู้นิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือที่ตกลงร่วมกันไว้

2. ความต้องการรับการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ความประสงค์ที่จะได้รับการช่วยเหลือแนะนำจากผู้นิเทศ 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจัดทำเป็นสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องการเรียนเพิ่มเติมเป็นรายปีและรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดให้มีเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดหา การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอน ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดหาเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์ของหลักสูตร

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการทั่วไป และการจัดประสบการณ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และการจัดชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ

2.4 ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น และพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาสัมฤทธิ์ผลการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนตามกระบวนการวิธีสอนทั่วไป ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

3. ลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน หมายถึง ลักษณะการดำเนินการชี้แนะ กระตุ้น และการประสานงานให้ครูสามารถดำเนินการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เสนอไว้ 11 ลักษณะ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เสนอไว้ดังนี้

3.1 การสาธิตการสอน

3.2 การฝึกอบรม

3.3 การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

3.4 การให้คำปรึกษา

3.5 การเยี่ยมเยียนและสังเกตการสอน

3.6 การศึกษาจากตำราและเอกสาร

3.7 การสนทนาทางวิชาการ

3.8 การศึกษานอกสถานที่

3.9 การบรรยาย

3.10 การประชุมสัมมนา

3.11 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

4. ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน หมายถึง ความประสงค์ที่ได้รับวิธีการชี้แนะ แนะนำ กระตุ้น และประสานงานเพื่อให้ครูสามารถดำเนินการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ครู หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในปีการศึกษา 2545

6. ผู้นิเทศ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่นิเทศภายใน โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าหมวด หัวหน้างาน หัวหน้าสาย กรรมการบริหาร โรงเรียน ครู ผู้มีประสบการณ์และความชำนาญสูงในการเรียนการสอน

7. ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ ครูอาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียน

8. โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กลุ่มที่ 45 กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 8 โรงเรียน (รายละเอียดในภาคผนวก)

9. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจำแนกนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของโรงเรียน ดังนี้

9.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121 - 359 คน

9.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 360 - 719 คน

9.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป

10. หัวหน้าระดับ หมายถึง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

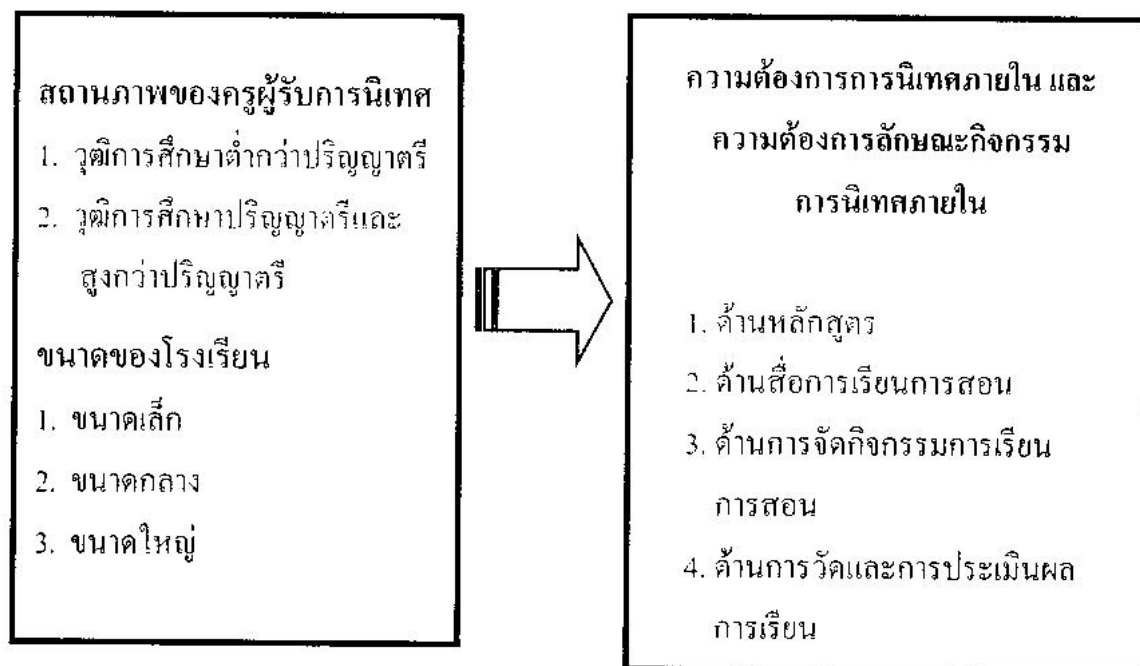
2. ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งมีขอบข่ายของงานที่สำคัญแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) ด้านหลักสูตร (2) ด้านสื่อการเรียนการสอน (3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ (4) ด้านการวัดและการประเมินผล การเรียน แล้วจึงได้นำเอาแนวคิดดังกล่าวมาสร้างเป็นความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ (กมล ภู่งาม, 2544 : 20 – 23; จำรัส นองมาก, 2532 : 28-29; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 :14) ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน และลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามทะเบียนกลุ่ม โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยเพื่อนำมาอ้างอิงและสนับสนุนโดยเรียงลำดับเอกสารที่ทำการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 การนิเทศภายในโรงเรียน

- 1.1 ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.2 ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.4 หลักการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.5 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.6 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.7 ขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 1.7.1 ด้านหลักสูตร
 - 1.7.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 1.7.3 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.7.4 ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
- 1.8 ลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยในประเทศ
- 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ตอนที่ 1 การนิเทศภายใน

1. ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

การจัดการศึกษานั้นจะต้องมีหลักสูตรเป็นสิ่งที่ชี้นำแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องร่วมมือกันเพื่อให้การใช้หลักสูตรบรรลุผล ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการใช้หลักสูตรเพราะเป็นผู้ดำเนินการสอน ผู้บริหารมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือครูแก้ปัญหาการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพของครู และบุคลากรในโรงเรียนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการติดตามให้การช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

อัญชลี กำพลรัตน์ (2534 : 78) ได้ให้คำอธิบายว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาแต่ละแห่งร่วมกันทำเพื่อให้เกิดการส่งเสริม พัฒนา และแก้ปัญหาภายในสถานศึกษานั้น ๆ ทำให้บุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และส่งผลให้การเรียนการสอนและการดำเนินงานของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ

ประภาพรพรณ เล็งวงศ์ (2536 : 9) กล่าวว่า การนิเทศภายใน โรงเรียนหมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูใน โรงเรียน ในการแก้ไข ปรับปรุง และการพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

กิตติ ปาประโคน (2538 : 10) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินการจัดให้มีการร่วมกันดำเนินงานของบุคลากรภายใน โรงเรียนเองเพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำชี้แจงแก้ไข ปรับปรุง การปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ผลดีต่อคุณภาพของนักเรียน

จากแนวคิดของการนิเทศภายใน สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น หรือ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

2. ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน

แต่เดิมการนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษาเท่านั้น ครุเป็นเพียงผู้รับการนิเทศ แต่ในปัจจุบันงานนิเทศการศึกษามีความสำคัญมากขึ้น เพราะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางการศึกษาด้านต่าง ๆ มากขึ้น ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การเน้นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การขยายตัวด้านขนาดโรงเรียนและบุคลากรมีมากขึ้น การนิเทศการศึกษาโดยผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์จึงไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการนิเทศในโรงเรียนโดยใช้ระบบการดำเนินงาน นักวิชาการได้กล่าวถึงเหตุผลและความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 116-117) ได้กล่าวว่า ในภาวะปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งด้วยเหตุผลดังนี้

- 1) ศึกษานิเทศก์โดยตำแหน่งมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถสนองความต้องการการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ได้ทั่วถึง
- 2) สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน จึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกจะรู้สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน ได้การสนองความต้องการจึงเป็นไปได้ยาก
- 3) ในสภาพปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ บางคนยังมีความชำนาญในสาขาเฉพาะวิชาอีกด้วย จึงสมควรจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ที่สุด และยังเป็นการยอมรับซึ่งกันและกันด้วย
- 4) เป็นการสอดคล้องกับปรัชญา หลักการ และวิธีการของการนิเทศสมัยใหม่ที่สุด ซึ่งการนิเทศสมัยใหม่จะเกิดขึ้นโดยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่จะต้องมีคนมาคอยชี้แนะให้ทำงานอยู่ตลอดเวลา

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530 : 93-94) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้เช่นกันว่า

- 1) การนิเทศเป็นการส่งเสริมคุณภาพทางการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เพราะถ้าไม่มีการนิเทศแล้ว ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนอาจจะเอาแบบอย่างที่ไม่ถูกต้องจากครูคนอื่น โดยไม่มีการปรับปรุงประสิทธิภาพที่มีอยู่เดิม
- 2) ครูควรจะได้รับ การนิเทศเพื่อพัฒนาความเจริญทางการเรียนการสอน และทางวิชาการ ถ้าครูไม่ได้รับการนิเทศอาจออกมาในทางผิด เช่น มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีการขัดแย้ง ก็จะสอนอย่างไรก็ได้ตามใจตนเอง

3) โรงเรียนต้องมีการนิเทศ เพราะโครงการที่ประกอบด้วยข้อมูลจากการนิเทศ สามารถช่วยในการจำแนกคุณภาพครูและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน นอกจากนี้หลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ ยังสามารถช่วยในการตัดสินใจหาแนวทางของโรงเรียนได้

4) การนิเทศสามารถกระตุ้นและแนะนำความคิดใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับครูในโรงเรียน โดยเฉพาะในกรณีที่น่าเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ตลอดจนการวิจัยมาใช้ จะเป็นการช่วยในการเก็บข้อมูลในการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

5) โรงเรียนมีความจำเป็นที่ต้องอบรมครู โดยกระทำต่อเนื่องกันไป เพราะไม่มีหลักประกันได้ว่าครูที่ผ่านสถาบันฝึกหัดครูมาแล้ว จะเป็นครูที่มีคุณภาพดีตลอดไป โดยไม่ต้องมีการนิเทศเพราะความก้าวหน้าทางวิชาการเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ

6) เพื่อเป็นการช่วยครูได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยทั่วไป ปรัชญาของโรงเรียน วัตถุประสงค์เฉพาะของโรงเรียน เพื่อช่วยให้ครูดำเนินการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

7) เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของคณะครู และก่อให้เกิดความรู้สึกลอดภัยในการทำงาน เพื่อที่จะได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน มีความสามัคคี มีความรักและภูมิใจในอาชีพที่ตนปฏิบัติอยู่

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ และคณะ (2530 : 23) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนั้นในโรงเรียนจำเป็นต้องมีการนิเทศการศึกษา ซึ่งความจำเป็นเหล่านั้นสืบเนื่องจาก

1) ปรัชญาการศึกษา ความมุ่งหมายการศึกษา หลักสูตร วิธีสอนและการวัดผล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2) ครูอาจจะมีความรู้ความชำนาญยิ่งหย่อนกว่ากัน งานนิเทศการศึกษาจะช่วยซ่อมแซมเสริมให้ดีขึ้นและการนิเทศการศึกษาจะทำให้วัตถุประสงค์มีการปฏิบัติ

3) เป็นการแก้ข้อบกพร่องอื่น เช่น การขาดมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

4) วิทยาการและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้บางทีครูก็ไม่ได้รับการฝึกมาโดยเฉพาะ จำเป็นต้องมีการนิเทศเพื่อนำความรู้และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้

5) การศึกษาก็เช่นเดียวกับวิทยาการแขนงอื่น ที่จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาค้นคว้าให้เจริญยิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษาเป็นผู้นำในเรื่องนี้ได้ดี

กิตติมา ปริติติลล (2532 : 306) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการสอนในโรงเรียนเป็นการนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนเอง ซึ่งจะให้ได้ผลต้องกระทำอย่างมีขั้นตอนและกระบวนการและต้องให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย ซึ่งเป็นหัวใจของการนิเทศ 4 ประการ คือ

- 1) เพื่อพัฒนาคน เมื่อนิเทศแล้วบุคลากรในโรงเรียนได้รับความรู้และมีความสามารถในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อพัฒนางาน การนิเทศเป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) เพื่อประชาสัมพันธ์ การนิเทศเป็นการร่วมมือ สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
- 4) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศเป็นการสร้างความมั่นใจ ความสบายใจ และมีกำลังใจในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 14) บุคลากรในโรงเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้นแต่เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนได้ ประกอบกับในสภาพปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ และบางคนยังมีความชำนาญในเฉพาะสาขาอีกด้วย จึงควรจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และการนิเทศการสอนยังสอดคล้องกับปรัชญา หลักการ และวิธีการนิเทศสมัยใหม่ที่สุด

จากที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นสำหรับบุคลากรในโรงเรียนการนิเทศภายในโรงเรียนยังช่วยส่งเสริมให้ครูร่วมกันทำงานโดยใช้หลักคิดและแก้ปัญหาตนเองแทนการรอคอยหรือรอรับการช่วยเหลือจากบุคลากรภายนอกโรงเรียน ทั้งยังรู้จักใช้หลักประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนต่อการพัฒนาการเรียนการสอน นับว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะบุคลากรในโรงเรียนทุกระดับ รับการนิเทศเพื่อพัฒนาตนเอง

3. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนที่ต้องดำเนินการให้มีขึ้นภายในโรงเรียนของตน เพื่อช่วยเหลือและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ส่วนในด้านจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530 : 3) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ เพื่อที่ผู้ทำนิเทศจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้อง ดังนี้

- 1) เพื่อช่วยเหลือครูในการพัฒนาและปรับปรุง
- 2) เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงหลักสูตร
- 3) เพื่อช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น
- 4) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาซึ่งมีอยู่ในโรงเรียนได้ช่วยเหลือเพื่อนครู
- 5) เพื่อส่งเสริมให้คณะครูมีความสนใจในอุปกรณ์การสอน
- 6) เพื่อช่วยเหลือครูในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กให้ดีขึ้น
- 7) เพื่อช่วยเหลือครูในการประเมินผลนักเรียน
- 8) เพื่อส่งเสริมช่วยผู้ให้ครูรู้จักประเมินผลโครงการการปฏิบัติงานและความก้าวหน้า

ของตน

- 9) เพื่อช่วยให้ครูประสบความสำเร็จและมีความรู้สึกรับรอง

จรัส นองมาก (2532 : 28) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งเป็นผลจากการสั่งสอนของครูในโรงเรียนก็สูงขึ้น ครูมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน มีความพึงพอใจที่จะกระทำหน้าที่ของตนเองให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

สุเมธ ปานะถึก (2533 : 23) ยังกล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่า เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการที่จะให้ครูเกิดการปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 4) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการนิเทศไว้สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านว่า การนิเทศมีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีคุณภาพต่อไปด้วย

อัญชลี กำพลรัตน์ (2534 : 78) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้คือ

- 1) เพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดี มีความพึงพอใจต่องานในหน้าที่ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อลดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษานั้นเอง

3) เพื่อให้บุคลากรมีการประสานสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ปัญหาในสถานศึกษานั้น

4) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับที่เกี่ยวข้อง

ชินวงศ์ ศรีงาม (2536 : 7) กล่าวว่า การนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ มุ่งพัฒนาครูผู้สอนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทางที่พึงประสงค์ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียน ในอันที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ช่วยพัฒนางานด้านการเรียนการสอน ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด

สุดาวรรณ พานิชสุขไพศาล (2539 : 9) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้ได้เข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็กมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู สร้างขวัญและกำลังใจในการประเมินตนเองและความพึงพอใจในการทำงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนหรือตัวเด็ก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2541 : 8) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนเป็นการมุ่งปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งมีดังนี้

1) เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู

ก. การนิเทศการสอนให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการสอนเพื่อครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน

ข. การนิเทศการสอน ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการสอน

ค. การนิเทศการสอนช่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู

2) เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

ก. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนใน โรงเรียน เพื่อคุณภาพของนักเรียน

ข. เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียน

3) เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน

4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกคนใน โรงเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนให้ปรับปรุงตนเองทั้งด้านการสอน บุคลิกภาพ สร้างขวัญกำลังใจ และความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

4. หลักการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียนมีหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวางแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือครูที่ใช้ชีวิตถือในการปฏิบัติการนิเทศตามทัศนะของนักการศึกษาหลายท่านดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี (2530 : 4) ได้สรุปถึงหลักการของการนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้

1) การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการพัฒนาร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียนและคณะผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ โดยปฏิบัติการอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนการปฏิบัติงานชัดเจนต่อเนื่อง

2) การนิเทศภายในโรงเรียน เน้นบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับบทบาทหน้าที่ของผู้ร่วมงานและภารกิจที่กำหนดร่วมกัน

3) การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการสร้างสรรค์และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานด้วยความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพ

4) การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการตั้งอยู่บนรากฐานของการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าที่เป็นความสัมพันธ์ในแต่ละบุคคล

5) การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ได้แก่ กระตุ้นให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และช่วยให้ครูเกิดความรู้สึกว่า พบวิธีที่ดีกว่าเดิมในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

รัชณี วิเศษสังข์ (2533 : 47) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1) กิจกรรม/ งาน/ โครงการ/ หรือนวัตกรรม ต้องมาจากความต้องการของครู มิใช่จากการสั่งการ

2) เน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

3) ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4) เป็นการทำงานที่มีขั้นตอนเป็นระบบ ใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหา และวางแผนในการทำงาน

5) มุ่งสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มิใช่จับผิดหรือควบคุม

อัญชลี คำพลรัตน์ (2534 : 78) ได้กล่าวถึงหลักการการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้ คือ

- 1) เป็นการพัฒนา แก้ไข หรือปรับปรุงงานของสถานศึกษา
- 2) มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- 3) ปฏิบัติได้ทั้งในลักษณะเป็นคณะและเป็นรายบุคคล
- 4) ควรมีคณะกรรมการการนิเทศภายใน ทำหน้าที่ในการสร้างระบบในการนิเทศ และให้การนิเทศแก่บุคลากรในสถานศึกษานั้น
- 5) บุคลากรที่ได้รับมอบหมายในการทำหน้าที่นิเทศภายใน ต้องเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน
- 6) ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากบุคคล 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
- 7) การทำงานของทุกฝ่ายต้องยึดหลักของประชาธิปไตย
- 8) ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการและใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์

จากหลักการการนิเทศภายในโรงเรียน สรุปได้ว่า เป็นการเน้นที่กระบวนการประชาธิปไตย การมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และส่งเสริมความคิดอย่างเสรีให้แก่ครูในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาของตนเองให้สามารถนำตนเองได้ แทนที่คอยแต่จะรับคำแนะนำช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา

5. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน

บุคลากรทางการนิเทศมีความสำคัญในการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนิเทศภายใน ความสามารถของผู้นิเทศนั้นเป็นปัญหาหนึ่งของการนิเทศภายในโรงเรียน หากผู้นิเทศไม่มีความรู้ความสามารถ ทำให้ครูขาดความศรัทธาเลื่อมใส

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 59-61) ได้กล่าวว่บุคลากรการนิเทศนั้นประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และคณะผู้ทำหน้าที่นิเทศ และกล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่พัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ การนิเทศการศึกษาถือว่าการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ศึกษาานิเทศก์มีหน้าที่โดยตรงในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษเป็นที่ยอมรับของครูทั่วไป ได้รับการแต่งตั้งโดยหลักการบริหาร จัดอยู่ในสายงานที่ปรึกษา ตามโครงการนิเทศ เช่น หัวหน้างานวิชาการ ครูวิชาการ โรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น

กิตติมว ปรีติฉลภ (2532 : 307) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะ ผู้นำของหน่วยงาน ต้องแสดงบทบาทดังนี้

1) สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการนิเทศอย่างจริงจัง และจริงใจ
2) ทำหน้าที่เป็นวิทยากรที่ดีที่สุดของครูในทุกโอกาสให้คำแนะนำชี้แหล่งวิชาการ ให้แก่ครู

3) บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ทำหน้าที่นิเทศและผู้รับการนิเทศ
4) ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน
5) สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงาน
6) ประชุมวางแผนร่วมกับเพื่อนครู เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่ครูกำลังเผชิญอยู่
7) ร่วมกับเพื่อนครูวางแผนจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาและปรับปรุง การเรียนการสอน ประเมินผลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

คณะสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (2539 : 10 -11) บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ให้การนิเทศ ครูผู้รับ การนิเทศและนักเรียน ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ควรมีคุณลักษณะดังนี้

ผู้บริหาร

1) ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้วยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ และบ่อยครั้งขึ้น ไปศึกษาดูงานทั้งในและนอกประเทศ

2) ผู้บริหารต้องศึกษาและฝึกฝนตนเองให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถมองเห็น และคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างมีเหตุผลและเป็นไปได้ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน เป็นต้น

3) ผู้บริหารต้องแสวงหาความรู้และไวต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลาเพื่อนำสิ่งเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น มานิเทศบุคลากรภายใน โรงเรียนอย่างทันที่ทันที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบางเรื่อง บางหัวข้อ บางตอน การใช้คอมพิวเตอร์เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น

4) ผู้บริหารต้องศึกษาให้เข้าใจหลักสูตรและเจตนารมณ์ของหลักสูตร มีเจตคติที่ดี ต่อการนิเทศครู-อาจารย์

5) ผู้บริหารต้องให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อเป็นการจุดไฟในการทำงานของครู – อาจารย์ตลอดเวลา มีความสุขในการทำงานภาคภูมิใจ ในความสำเร็จด้วยการเยี่ยมเยียน ถามสุขทุกข์ อุปสรรคปัญหาในการดำเนินงาน

ผู้นิเทศ

1) ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้กว้างขวางด้วยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ ศึกษางาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต

2) ศึกษาและเลือกใช้เทคนิค กลวิธีการนิเทศ เพื่อนำมากระตุ้นให้ครู - อาจารย์ ดึงความสามารถที่มีอยู่ในตนออกมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3) ศึกษาและฝึกฝนตนให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลจนสามารถให้ข้อเสนอแนะ ทั้งผู้บริหารและผู้รับการนิเทศได้

4) จัดให้มีโครงการสานต่อแนวความคิดและนโยบายจากฝ่ายบริหารได้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ กิจกรรมการนิเทศที่ควรเลือก ดำเนินการเป็นอันดับแรก เพื่อใช้เป็นแกนในการพัฒนางานอื่นด้วยคือ กิจกรรมการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2526 : 74 - 75) ได้กล่าวถึงคณะครูผู้ทำหน้าที่นิเทศไว้ดังนี้

1) หัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าสายวิชา ได้สรุปการมีส่วนในการนิเทศของ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้าสายวิชาดังนี้

ก. ช่วยเหลือสนับสนุนการปฐมนิเทศครูใหม่ และคอยแนะนำช่วยเหลือครูใหม่ ให้เข้าใจการสอน

ข. ช่วยจัดโปรแกรมการสอนของครูที่ประสบความล้มเหลว

ค. จัดตัวอย่างการสอนที่ดี หาข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงการสอน

ง. ช่วยสร้างขวัญกำลังใจจัดให้มีการพบปะกันเพื่อทราบปัญหาและแนวทาง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

จ. เข้าเยี่ยมห้องเรียน ทำงานร่วมกับครู

2) ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้น มีหน้าที่ในการสอนและทำงานร่วมกับผู้อื่นในโรงเรียนต้องมีความร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อหาทางแก้ปัญหา ให้เกิดผล โรงเรียนที่มีครูมีความรู้ความสามารถและมีกระบวนการทำงานที่ดี การนิเทศการสอนก็จะมีประสิทธิภาพ

ผู้รับการนิเทศ

1) ต้องได้รับการนิเทศแนะนำให้มีความรู้เรื่องการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน (ย่ำ ซ้ำ ทวน) การใช้หลักสูตรอย่างถูกวิธี การผลิตสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการสอน และการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2) ครู-อาจารย์ต้องได้รับการนิเทศ เรื่องการปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนการสอน ปรับยุทธวิธีการสอนเปลี่ยนจากการบอก การอธิบาย การบรรยาย มาเป็นการชี้แนะ ชี้นำ จัดการ และส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้น ครูจึงต้องจัดทำแผนการสอนรายวิชาอย่างมีคุณภาพ และใช้แผนการสอนอย่างจริงจัง นำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ มาใช้ เช่น การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม

3) ครู-อาจารย์ต้องสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อสามารถแนะนำให้นักเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้

4) ครู-อาจารย์ ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว เป็นการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

5) ครู-อาจารย์และนักเรียนควรร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่ออุปกรณ์การสอนที่ใช้ในแต่ละรายวิชา

จากแนวความคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคลากรทางการนิเทศภายในโรงเรียนที่จัดอยู่ในปัจจุบัน มีทั้งการนิเทศจากบุคลากรภายนอกสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร คณะอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาตลอดจนผู้เชี่ยวชาญที่สถานศึกษาเชิญมาเป็นวิทยากร จะเห็นได้ว่า บุคลากรทางการนิเทศโดยทั่วไปนั้น เป็นบุคคลกลุ่มเดียวกันกับบุคลากรทางการนิเทศการสอน ซึ่งแยกออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนและทำหน้าที่ในการนิเทศ ครูผู้ให้การนิเทศ ครูผู้รับการนิเทศ และนักเรียน ความสำเร็จของการนิเทศนั้นอยู่ที่ผู้รับการนิเทศมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้นในทางที่ต้องการ คุณสมบัติของผู้นิเทศนั้นจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความเชื่อถือ ความศรัทธาและการยอมรับ ดังนั้น ผู้นิเทศจะต้องมีความสามารถในการโน้มน้าวให้เสริมแรงให้เกิดความคิดคล้อยตาม

6. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการที่จะสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเอง ในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศในโรงเรียนจะได้ผลก็ต้องอาศัยกระบวนการ ขั้นตอน การดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกฝ่ายต้องอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการการนิเทศไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 8) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นขั้นตอนการนิเทศการศึกษาที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมี 4 ขั้นตอน ซึ่งสามารถเขียนเป็นภาพประกอบตามลำดับขั้นตอนได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 8)

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนางานใด ๆ จะต้องเริ่มต้นด้วยการมองเห็นปัญหาของงานอย่างชัดเจน เพราะการมองเห็นปัญหา จะนำไปสู่ความต้องการในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา ดังนั้น การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจึงจำเป็นต้องกำหนดไว้ให้แน่ชัด ซึ่งมีจุดประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อทราบสภาพการศึกษา และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
- 2) เพื่อทราบสภาพที่เป็นปัญหา และความต้องการของครู
- 3) เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางตัดสินใจแก้ปัญหา
- 4) เพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติงานนิเทศ

ให้ไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ได้อย่างแท้จริง

การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ หมายถึง นำผลจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ ของโรงเรียนมาจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งศึกษานโยบาย วัตถุประสงค์และ แนวปฏิบัติเพื่อจัดทำแผนให้สนองตอบในส่วนที่เกี่วข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน

การปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการการนิเทศ ภายในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ และเครื่องมือการนิเทศ ภายในโรงเรียนไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และบุคลากรผู้รับการนิเทศ และเพื่อให้ การปฏิบัติการนิเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหาร โรงเรียนควรดำเนินการดังนี้

1) เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ จัดให้มีการประชุมคณะปฏิบัติงานเพื่อซักซ้อม ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อ เครื่องมือ การบันทึกผล การประเมินผล และการสรุปผล การนิเทศ

2) ปฏิบัติการนิเทศ ดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายใน โรงเรียน ผู้บริหารไม่ควรละเลยเกี่ยวกับการเสริมแรงให้กำลังใจ รับทราบปัญหา ความต้องการ ของครู และนำเอาปัญหาความต้องการนั้นมาพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งในการปฏิบัติ การนิเทศนี้ ผู้บริหารจะใช้การนิเทศทางตรง คือ ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตาม โครงการ แผนงานและการใช้สื่อการนิเทศต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ หรือใช้การนิเทศทางอ้อม ซึ่งเป็น การนิเทศโดยใช้สื่อแทนผู้นิเทศ ได้แก่ การจัดส่งเอกสารแนะนำ ใช้คู่มือครู จุลสาร เทป สไลด์ วิดีทัศน์ รวมทั้งการใช้วิทยากรที่เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำ

การประเมินผลการนิเทศ

การประเมินการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้นิเทศควรประเมินผลตั้งแต่การเตรียมงานก่อนปฏิบัติ การนิเทศ เมื่อเริ่มปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และเมื่อสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอนการประเมิน ประกอบด้วย

- 1) ขั้นเตรียมงาน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนงาน/ โครงการ
- 2) ขั้นเตรียมปฏิบัติงาน ตรวจสอบปัจจัยและการสร้างความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติ
- 3) ขั้นระหว่างปฏิบัติงาน ตรวจสอบเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคขณะปฏิบัติงาน
- 4) ขั้นสิ้นสุดโครงการ ตรวจสอบผลรวมการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ซึ่งในการประเมิน โครงการนั้น ประเมินทั้งสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงาน ตามโครงการและปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามโครงการด้วย

5) ขึ้นสรุปรายงานผล ดำเนินการหลังจากประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้วตามหัวข้อดังนี้ ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ปัญหาและอุปสรรค ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ข้อเสนอแนะผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้รายงาน

สรุปจากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่ามี ความสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ในเรื่องการศึกษาข้อมูล การวางแผน การปฏิบัติงาน และการประเมินผลงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะผู้นำท้องถิ่นจำเป็นต้องรอบรู้ในเรื่องของเทคนิคและวิธีการนิเทศภายในโรงเรียนด้วยเพื่อจะได้ร่วมมือกันแก้ไข และปรับปรุงพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เกิดผล

7. ขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน

การปฏิบัติงานการนิเทศภายใน โรงเรียนเมื่อนำมาพิจารณาแล้วส่วนใหญ่ มีความสอดคล้องกันหลาย ๆ ประการดังนั้นการที่จะนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติจริงควร ได้มีการจัดขอบข่ายความรู้ของงานนิเทศภายในตามลักษณะของงานที่สำคัญออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านหลักสูตร (2) ด้านสื่อการเรียนการสอน (3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ (4) ด้านการวัดและประเมินผล

1) ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นสิ่งที่แนวการปฏิบัติในการจัดการศึกษา ซึ่งมีรากฐานมาจาก ความต้องการทางสังคมและความต้องการของผู้เรียน ครูและผู้บริหาร จะต้องมีความรู้และ ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรเป็นอย่างดี มิฉะนั้นจะเกิดความล้มเหลวในการใช้หลักสูตรได้ และเมื่อใช้หลักสูตรแล้วก็ต้องมีการประเมินผล

กมล ภู่งประเสริฐ (2544 : 34-35) ได้กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถาน การศึกษาเป็นการนำเอาหลักสูตรแกนกลาง และสาระของหลักสูตรที่ดำเนินการ มาจัดทำร่วมกัน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงแผนภูมิของภารกิจในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดทำมีความสมบูรณ์ในเรื่องต่างๆ ได้แก่ (1) มาตรฐานช่วงชั้น (2) มาตรฐานรายปี/ รายภาค (3) สาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค (5) เวลาเรียน / หน่วยกิต (6) คำอธิบายรายวิชา (7) หน่วยการเรียนรู้ (7) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความสำคัญของหลักสูตร

สมบัติ มหารศ (2533 : 21) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ ประสบการณ์ที่ นักเรียนได้รับโดยทางโรงเรียนเป็นผู้จัดหรือหามาให้

ทวิ สุกิมารส (2535 : 27) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือโครงการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ทั้งหลายทั้งปวงที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของการศึกษาชาติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 40-41) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ (1) หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการ และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ (2) หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ และ (3) หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นแผนการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและระบบในการจัดการศึกษาของประเทศเป็นแนวทางให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและมั่นใจในการจัดระบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพในการดำรงชีวิตและการศึกษาด้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับการสอน

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรที่เป็นเรื่องของการปฏิบัติที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง การนำหลักสูตร ไปใช้ มีกิจกรรมหลายอย่างกิจกรรมที่สำคัญที่สุดคือการสอน

สังค์ อุทรานันท์ (2532 : 263-271) ได้กล่าวถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่ามีงานหลักอยู่ 3 งาน ได้แก่ (1) งานบริหารและบริการหลักสูตร ประกอบด้วยงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร และการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน (2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และ (3) งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วยงานนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

แฮร์ริส (พงศศักดิ์ รัตนวงศา. 2534 : 27-28; อ้างอิงมาจาก Harris. 1985) ได้กำหนดหลักสำคัญอย่างกว้าง ๆ ของหลักสูตรกับการสอนไว้คือ

(1) งานเกี่ยวกับด้านพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวกับการวางแผนโครงสร้างหลักสูตร การทำประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน โดยกำหนดตัวผู้สอน วัน เวลา

สถานที่ และแบบวิธีสอน ตลอดจนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการสอน และการบรรจุหน่วยกิจต่างๆ ลงในการสอน

(2) การจัดกระบวนการสอน โดยนำหลักสูตรที่วางไว้มาใช้จัดระบบนักเรียน และการจัดการเรียนการสอน

(3) การคัดเลือกบุคลากรผู้สอน โดยเลือกสรรมาให้เหมาะสมกับงาน มีการสำรวจหาการสอบคัดเลือก และเก็บรักษาทะเบียนประวัติเกี่ยวกับบุคลากรแต่ละคน

(4) จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ออกแบบและจัดเตรียมปรัภณท์ ให้ความสะดวก และความเหมาะสมแก่ผู้สอน รวมทั้งการจัดวางแผนการใช้อาคารเรียนให้ถูกต้องและมีเครื่องแสดงบอกที่เก็บรักษาปรัภณท์ทางการศึกษาให้หยิบใช้ได้ง่าย

(5) จัดวัสดุอุปกรณ์การสอน ตรวจสอบ และคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอนที่นำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการสอน

(6) การจัดอบรมครูประจำการ โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้ทำงานได้ผลสำเร็จมากขึ้น

(7) จัดปฐมนิเทศสมาชิกใหม่ ให้รู้และเข้าใจในสิ่งที่จำเป็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อลดอุปสรรคที่อาจมีขึ้นและในการทำงานได้รับผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

(8) จัดบริการด้านอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาของทางโรงเรียนเช่น การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย การสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคต่อการสอน และจัดบริการด้านต่างๆ ให้ครูได้ใช้สมรรถภาพของตนได้อย่างเต็มที่

(9) สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในที่เกี่ยวกับการสอน ประกอบด้วย การแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางการศึกษาให้ชุมชนได้ทราบ แสวงหาและเลือกใช้ทรัพยากรชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา พยายามหลีกเลี่ยงอิทธิพลในทางที่ผิดและไม่เหมาะสมของชุมชนที่จะมีผลต่อการสอน

(10) การประเมินผล มีการวางแผนจัดระเบียบการประเมินผล และดำเนินการประเมินผลในทุกแห่งของโรงเรียนที่มีผลต่อการสอน

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับการสอนเป็นงานที่ต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้าง ตามหลักสูตรกำหนดการวิเคราะห์หลักสูตรวางแผนการใช้ปฏิทินปฏิบัติงานหลักสูตร การจัดเตรียมทรัพยากรในการดำเนินงาน การใช้เอกสารประกอบหลักสูตร การจัดเอกสารประกอบความรู้เนื้อหาวิชา การปรับสร้างพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น การหาแนวทางแก้ไขปัญหามาจากการใช้หลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตร และเทคนิควิธีการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

ผู้ใช้หลักสูตรต้องพยายามนำหลักสูตรมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของตนและหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆ จึงจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

2) ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนการสอนเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญฤทธิ์ คงคาเพชร (2529 : 2) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ บุคคลและวิธีการที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย

วิเชียรศรี วิวิธสิริ (2530 : 64) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือ ตัวกลางหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับทำให้การถ่ายทอดความรู้ถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2533 : 8) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือ สิ่งที่เป็นตัวกลางที่ครูนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือทักษะที่ตนมีอยู่ให้ไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สมบุญ สวงวนญาติ (2534 : 43-44) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัสดุสิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งวิธีการสอนและกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

จากแนวคิดสื่อการเรียนการสอนที่นักวิชาการและนักการศึกษาต่าง ๆ ให้ไว้ สรุปได้ดังนี้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ช่วยในการเรียนการสอนโดยใช้เป็นตัวกลางในการนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เกิดการเรียนรู้และช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนแต่ละชนิดจะมีผลต่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนไม่เท่ากัน ครูผู้สอนต้องศึกษา ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิคการเลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดการสอน โสตทัศนูปกรณ์ การผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ จากวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น และการเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน

3) ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการสอน

อลิศรา ชูชาติ (2539 : 21-22) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางลักษณะสำคัญต่อไปนี้จะช่วยให้เราเข้าใจเรื่องของการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น

- (1) ผู้เรียนเป็นแหล่งของการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด
- (2) การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง
- (3) ไม่มีการบังคับให้เกิดการเรียนรู้
- (4) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- (5) ผู้เรียนจะเกิดการเรียนได้ดีที่สุดด้วยการลงมือปฏิบัติ
- (6) ผู้เรียนมีพลังที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน
- (7) ผู้เรียนจะเกิดการเรียนได้ดีที่สุดเมื่อไม่มีความกดดัน
- (8) การประสบผลสำเร็จสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

ทิสนา แคมมณี (2544 : 45) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบประสาน 5 แนวคิดหลักชิปปา โมเดล (CIPPA MODEL) ซึ่งมีแนวคิดดังต่อไปนี้

- (1) ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยวิธีการ
 - ก. แสวงหาข้อมูล / ประสพการณ์
 - ข. ศึกษาทำความเข้าใจ (แปลความ ตีความ)
 - ค. คิดวิเคราะห์
 - ง. สร้างความหมายแก่ตนเอง
 - จ. สังเคราะห์ข้อมูล จัดระเบียบความรู้ จัดโครงการสร้างความรู้
 - ฉ. สรุปความรู้ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์

และจิตใจ

(2) ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งกับบุคคล สิ่งแวดล้อมทางกายภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคมและอารมณ์

- (3) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ

(4) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานเป็นทีม ฯลฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ

(5) ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 112) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนว่าประกอบสิ่งต่างต่อไปนี้

(1) ตัวป้อน ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

(2) กระบวนการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การดำเนินการเรียนการสอน กิจกรรมสร้างทักษะ การสนับสนุนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ฯลฯ

(3) การควบคุม มีหมายถึง การควบคุมบังคับ แต่หมายถึง วิธีดำเนินการเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เช่น การเสริมกำลังใจ การตรวจสอบความรู้ ฯลฯ

(4) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามความต้องการ และ

(5) ข้อมูลย้อนกลับได้จากการประเมินผลการเรียน ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนบรรลุผล

การเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนมีความจำเป็นต่อการดำเนินการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้การสอนของครูเป็นไปอย่างราบรื่น

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 141) ได้กล่าวว่า การเตรียมการสอน หมายถึง การระบุนผลการเรียนรู้ที่ต้องการและวิธีการนำไปสู่ผลการเรียนรู้นั้น ภายใต้การดูแลของครู และได้จำแนกการเตรียมการสอนไว้ 3 ประเภท คือ การเตรียมการสอนระยะยาว การเตรียมการสอนเป็นหน่วย และเตรียมการสอนเป็นรายวัน การเตรียมการสอนต้องมีส่วนประกอบ คือ แนวความคิดหรือหลักการ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการเตรียมการสอนไว้

(1) ช่วยให้ครูมีโอกาสพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน

(2) ครูมีโอกาสคาดการณ์ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการกระตุ้นความคิดของครู

(3) เป็นการเตือนความจำ

(4) ช่วยให้เกิดความมั่นใจ

(5) เป็นประโยชน์ทางด้านหลักการบริหาร ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์จะใช้ประกอบการวางแผนการนิเทศการสอน

สรุปได้ว่างานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นงานที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคนิควิธีสอนแบบเน้นกระบวนการ การจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ การจัดกิจกรรมอิสระ การจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร วิธีสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

4) ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้งการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนเป็นอย่างไร ข้อมทราบได้จากการประเมินผล ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายและความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

สุนทร จันทรตรี (2530 : 155) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลไว้ว่าการวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่ทำให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือลักษณะของสิ่งที่วัดนั้นแล้ว จึงนำผลที่ได้มาวินิจฉัยตีราคาให้คุณค่า ตัดสินว่ามีคุณภาพมากน้อย สูง ต่ำ เพียงใด เรียกว่า การประเมินผล

ธำรง บัวศรี (2531 : 227) ได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้าง ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาวน์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผลหมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ

พิมลพร รอดเรืองศรี (2539 : 41) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ทราบถึงผลการสอนของครู ทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร สิ่งสำคัญจากการวัดผลและการประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของครูผู้สอนและผู้บริหารด้วยว่าเป็นอย่างไรและนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 24) ได้กล่าวไว้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้เต็มศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ เพื่อให้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนในระดับหรือวิชาใดก็ตาม การวัดและการประเมินผลเป็นเครื่องมือที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในวิชานั้น เพราะผลจากการวัดผลและประเมินผลจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูผู้สอนและนักการศึกษา เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นการนำข้อมูลป้อนกลับที่ทำให้ทราบถึงผลการสอนว่าบรรลุผลหรือไม่ การวัดและประเมินผลจะบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนโดยตรง ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ความสนใจต่อการวัดผลและประเมินผลด้านกระบวนการนิเทศภายใน

8. ลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

กิจกรรมการนิเทศภายในมีหลายรูปแบบในการเลือกลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมาใช้ในโรงเรียนต้องเลือกตามความเหมาะสม จะทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุผลเพราะเป็นวิธีการนำไปสู่การชี้แนะ แนะนำ ประสานงาน และกระตุ้นให้ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้คือ

อุทัย บุญประเสริฐ และนางชโลมใจ กิ่งการวัฒน์ (2528 : 173 – 179) ได้เสนอลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

- 1) การเขียนเขียนและสังเกตการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน มีการเตรียมการและมีการปรึกษาหารือหลังการเขียนเขียนสังเกตการณ์
- 2) การให้การปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นรายกลุ่ม การนิเทศตามคำร้องขอ หรือการนิเทศแบบคลินิก
- 3) การส่งผู้รู้ผู้ชำนาญ หรือผู้มีประสบการณ์สูงกว่าในเฉพาะเรื่องไปพบปะแลกเปลี่ยนและร่วมในการให้คำปรึกษาหารือในการปฏิบัติการเรียนการสอนหรือปรับปรุงการปฏิบัติการ
- 4) การจัดให้มีการเขียนเขียนกันเองในแวดวงงานเดียวกัน จากผู้อื่น แหล่งอื่น ซึ่งปฏิบัติงานลักษณะเดียวกัน
- 5) การประชุม โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การประชุมปรึกษาหารือ การประชุมอภิปราย การประชุมระดมความคิด การประชุมแบบรับฟังคำบรรยาย การประชุมประจำปีประจำปีระจางวด การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

6) การสาธิตวิธีการปฏิบัติเฉพาะเรื่อง เฉพาะวิธี

7) การนิเทศโดยการเผยแพร่ผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่นเอกสารเผยแพร่ คู่มือ คำแนะนำเฉพาะ นิทรรศการ บ่ายนิเทศ เทปเสียง วีดีโอเทป ภาพยนตร์ บทเรียนทางโทรทัศน์หรือวิทยุ บทเรียนของมหาวิทยาลัยเปิด เป็นต้น

8) การส่งผู้ปฏิบัติไปศึกษา ไปฝึกอบรม หรือไปฝึกปฏิบัติในโครงการต่าง ๆ

9) การให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนในลักษณะผู้ร่วมงาน หรือคณะทำงาน แล้วให้เขียนรายงานไปพร้อมกับการปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ ภายใต้อำนาจของหัวหน้าคณะ หรือผู้บริหารโรงเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 38-50) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการนิเทศการสอนว่าการใช้กิจกรรมนิเทศการสอนนั้นขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ และความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน และได้เสนอแนวทางในการใช้กิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ไว้ดังนี้

1) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมการนิเทศการสอน ที่มุ่งปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครูให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การสังเกตการสอนในชั้นเรียนนั้น ครูจะได้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพ นับว่าเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความคิดในการนิเทศ ปัจจุบันที่ว่าครูผู้สอนสามารถพัฒนาตนเองและสามารถปรับปรุงพฤติกรรมได้หลังจากสังเกตการสอนแล้ว เพื่อค้นหาข้อบกพร่อง และปัญหาที่เกิดขึ้น การสังเกตการสอนในชั้นเรียนนี้เหมาะสำหรับนิเทศเป็นรายบุคคล และมีกระบวนการสังเกตดังนี้

ก. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ

ข. ปรีกษาหารือและการเตรียมแผนการสอน

ค. ดำเนินงานสังเกตการสอน

ง. วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนร่วมกัน

จ. แก้ไขปรับปรุงการสอน

2) การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร เป็นกิจกรรมการนิเทศที่ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ เหมาะสมสำหรับใช้ในการประกอบการณ์เทศทุกกิจกรรม และสามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้เฉพาะเรื่องได้อีกด้วย นอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสอนแล้วยังสามารถช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในทางส่วนตัวอีกด้วย ในโรงเรียนทุกขนาดผู้บริหารโรงเรียนควรจัดเอกสารและหนังสือสำหรับค้นคว้า เพิ่มเติมไว้ในห้องสมุดโรงเรียนเพื่อให้ค้นคว้าตลอดเวลา

3) การให้คำปรึกษา เหมาะสำหรับการใช้ทั้งการนิเทศเป็นรายบุคคลและการนิเทศเป็นกลุ่ม การให้คำปรึกษานั้นจะเป็นวิธีหนึ่งในการเสนอแนะให้กับครูที่มีปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละบุคคลจะพบปัญหาไม่เหมือนกัน ดังนั้น ผู้นิเทศควรให้ความสนใจในปัญหาที่เกิดขึ้นกับแต่ละบุคคล และควรมีเวลาให้คำปรึกษาตามสมควรเพราะถือว่าเป็นการช่วยเหลือ ซึ่งจะเป็นการให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงานที่มีปัญหาของเขาเพราะได้รับการช่วยเหลือแนะนำ วิธีให้คำปรึกษานั้นมี 3 ลักษณะคือ

ก. บอกวิธีแก้ไขปัญหาให้ทราบโดยตรง

ข. บอกข้อมูลและช่วยหาทางให้ผู้รับการนิเทศแก้ไขปัญหาด้วยตนเองซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้รับการนิเทศเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

ค. ให้คำปรึกษาใน 2 ลักษณะร่วมกัน ต้องคำนึงว่าครูแต่ละคนนั้นมีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน ดังนั้นการให้คำปรึกษาจึงควรพิจารณาให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

4) การสนทนาทางวิชาการ โดยปกติแล้วการสนทนากันมักจะเป็นเรื่องทั่วไปซึ่งทำให้เกิดความสนุกสนานน่าสนใจ แต่ในการสนทนาทางวิชาการนั้น มักทำให้เกิดความเครียด ดังนั้นผู้นิเทศต้องใช้ความสามารถในการสนทนา ทำให้เรื่องวิชาการนั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ การสนทนาทางวิชาการนั้นเหมาะสำหรับใช้นิเทศทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล ควรยึดหลักในการสนทนาดังนี้

ก. อุดหนุน ออกล้นในสิ่งที่ไม่พอใจ และรักษาอารมณ์ให้มั่นคง

ข. ขกย่องและให้ความหวังได้อย่างจริงใจ

ค. ชมเชยยกย่อง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างสนใจและจริงใจ

ง. ระมัดระวังการวิจารณ์ความคิดเห็นของผู้อื่น

จ. เป็นนักฟังที่ดีและพูดกับคนทุกคน

ฉ. พูดนุ่มนวล ไพเราะ แจ่มชัด และยิ้มกับทุกคน

ช. สุภาพ และจำชื่อผู้สนทนาได้

5) การสาธิตการสอน เป็นการแนะแนวทางการสอนด้วยการแสดงให้เห็นตัวอย่างทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรและสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น ความพร้อมของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียนครู เนื้อหาวิชาจุดมุ่งหมายของการสอน การสาธิตการสอนควรมีการเตรียมตัวล่วงหน้าอย่างดี ครูจะต้องนำตัวอย่างจากการสาธิตการสอนไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการสอนของตนเอง และสภาพการณ์ที่แท้จริงของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการสอนควรมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ก. มีการวางแผนไว้อย่างดี
- ข. การสาธิตควรให้เป็นไปตามธรรมชาติ
- ค. สัมพันธ์กับกิจกรรมนิเทศการสอนอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษา การอภิปราย
- ง. มีการคัดเลือกผู้สาธิตการสอนเป็นอย่างดี
- จ. มีการประเมินผลการสาธิตการสอน

6) การศึกษานอกสถานที่ เป็นกิจกรรมการนิเทศการสอนที่ได้ผลดีกิจกรรมหนึ่ง การศึกษานอกสถานที่นั้นไม่จำกัดอยู่แต่เฉพาะการไปดูการสอนเท่านั้น แต่ยังหมายความรวมถึงกิจกรรมอื่นที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาครูในทุกด้านด้วย การไปศึกษานอกสถานที่จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน และควรมีการประเมินผลการศึกษานอกสถานที่ด้วยเหมาะสมสำหรับใช้กับครูเป็นกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งมีประโยชน์ดังนี้

- ก. ทำให้ครูเป็นคนทันสมัย มีความรู้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์
- ข. ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการที่ไปมีประสบการณ์ในต่างสถานที่ ได้เห็นการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
- ค. เป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และอาจมีกิจกรรมนันทนาการไปด้วยในตัว
- ง. ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันในหมู่คณะ เพราะได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน
- จ. ทำให้สามารถนำประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

7) การเยี่ยมชมและสังเกตการสอน เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับใช้นิเทศกับครูเป็นกลุ่ม แต่ต้องจำนวนไม่มากเกินไป ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ที่นับว่าเป็นประโยชน์ คือ การที่ครูคนหนึ่งไปสังเกตการสอนของครูอีกคนหนึ่ง อาจจะเป็นครูในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียนก็ได้ การเยี่ยมชมเพื่อสังเกตการสอนนั้นมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ก. เพื่อสังเกตการสอนในลักษณะของการสร้างสรรค์
- ข. เพื่อขยายโลกทัศน์ของครูให้กว้างขึ้น
- ค. เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนเฉพาะอย่าง
- จ. เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการสังเกตการสอนมาประยุกต์ใช้

8) การประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเปลี่ยนแปลงและขยายความคิดให้กว้างขึ้น ก่อให้เกิดการทดลองใหม่ๆ พัฒนาภาวะผู้นำและส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ให้ดีขึ้น สามารถสนองวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังนี้

- ก. แก้ปัญหาโดยการผ่านกระบวนการกลุ่ม
- ข. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ
- ค. จูงใจให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์
- ง. พัฒนาทางวิชาชีพให้กับครูและเป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า

9) การบรรยาย เป็นกิจกรรมที่สามารถให้ความรู้กับผู้รับการนิเทศเป็นจำนวนมาก วิทยากรต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริง หากมีสื่อมาประกอบการบรรยายด้วยจะช่วยให้การบรรยายน่าสนใจมากขึ้น และอาจต้องใช้การอภิปรายกลุ่มมาประกอบ ซึ่งจะทำให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมด้วย การบรรยายจะเหมาะสำหรับการเสนอเนื้อหาที่มากในเวลาอันจำกัด แต่เป็นการสื่อสารทางเดียว ไม่สามารถวัดได้ว่าผู้ฟังค่าบรรยายได้รับความรู้และประโยชน์มากน้อยเพียงใด

10) การประชุมสัมมนา เป็นกิจกรรมการนิเทศการสอนที่ใช้กับกลุ่มบุคคลเพื่อร่วมกันศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ภายใต้ของผู้เชี่ยวชาญ อาจใช้เวลาสั้นหรือเวลายาวก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นหัวข้อเรื่องหรือปัญหา ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคนต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วม การสัมมนาอาจใช้เพื่อการสำรวจปัญหา แก้ปัญหา โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สรุปผลงานและแนวทางในการแก้ปัญหา แล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุม มีการอภิปราย แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาและสรุปผลร่วมกัน การสัมมนามีข้อดีหลายประการ เช่น มีการระดมความคิด แลกเปลี่ยนความรู้ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวางในการค้นหา แต่มีข้อจำกัดอยู่ที่ว่า หากผู้เชี่ยวชาญไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจะทำให้ประสบการณ์แคบลง และผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่กล้าแสดงความคิดเห็นก็จะได้รับประโยชน์น้อย

11) การฝึกอบรม เป็นกิจกรรมการนิเทศที่ทำให้บุคคลมีความรู้ ความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง สามารถปฏิบัติงานการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมจะมีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ซึ่งหลังจากมีการอบรมแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ได้ทันที การฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- ก. สร้างแนวทางในการปฏิบัติงาน
- ข. ช่วยส่งเสริมจิตใจและจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานและครู
- ค. ช่วยสร้างประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้น
- ง. ช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

การฝึกอบรมนี้มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น เรื่องระยะเวลาในการฝึกอบรมงบประมาณ สถานที่ เป็นต้น หลังจากการฝึกอบรมแล้ว ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลในการใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่

สรุปได้ว่าลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลนั้น ผู้นิเทศจะต้องพิจารณาเลือกกิจกรรมการนิเทศให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน และเหมาะสมกับขนาดของกลุ่มผู้รับการนิเทศ รวมทั้งต้องคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนของแต่ละโรงเรียน การที่ผู้นิเทศเลือกกิจกรรมการนิเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะทำให้การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องศึกษาความต้องการการนิเทศและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

สมจิตร อุคม (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง โดยการศึกษาความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความเห็นว่า โรงเรียนประถมศึกษาสภาพการนิเทศภายในโรงเรียน 6 ด้านคือ โครงการณ์เทศ กระบวนการนิเทศ การจัดกิจกรรมการนิเทศ ลักษณะการนิเทศ การใช้เวลาในการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (2) สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 6 ด้าน นั้น ผู้นิเทศที่มีวุฒิต่างกัน อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกัน (3) สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 6 ด้าน นั้น ผลปรากฏว่า ผู้รับการนิเทศที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน (4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน ของผู้นิเทศ พบว่า

- ก. โครงการณ์เทศภายในโรงเรียนปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง
- ข. ขาดการวางแผน ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่แน่นอน
- ค. มีส่วนส่งเสริมครูน้อยเกินไป
- ง. ครูไม่เห็นความสำคัญของการสาธิตการสอน ขาดอุปกรณ์
- จ. ผู้บริหารหรือผู้นิเทศมีเวลาปฏิบัติการณ์เทศน้อย

จ. การประเมินผลการนิเทศไม่ต่อเนื่อง

มลธิรา นุชทอง (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 491 คน เป็นชาย 226 คน หญิง 265 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนในเรื่องขอบข่ายงานนิเทศ และกระบวนการนิเทศ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) เมื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในโรงเรียน เรื่องขอบข่ายและกระบวนการนิเทศตามทัศนะของครู เพศชาย และเพศหญิง พบว่าในเรื่องกระบวนการนิเทศภายในแตกต่างกัน (3) เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในตามทัศนะของครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และต่ำกว่าปริญญาตรี ในเรื่องกระบวนการนิเทศภายใน แตกต่างกัน (4) เมื่อเปรียบเทียบปัญหาตามทัศนะของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 3 ปี และ 3 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมและหลายด้าน ไม่แตกต่างกัน

กอบกุล ไชยพันธ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จากผู้บริหาร 85 คน และครู 270 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน 2 ด้านคือ ลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียนและการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่มาก

ธรรมนอง ถามา (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนในเมือง และครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนนอกเมือง ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ตามทัศนะของผู้ปฏิบัติการสอนโรงเรียนในเมือง และโรงเรียนนอกเมือง อยู่ในเกณฑ์มากทุกคุณลักษณะ คือ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน อุทิศเวลาและเสียสละเวลาเพื่อส่วนรวม มีความเข้าใจในขอบข่ายของงานโรงเรียน ทั้งด้านบริหาร และวิชาการ มีความเมตตากรุณา และรักความสามัคคีในหมู่คณะ (2) ทัศนะของผู้ปฏิบัติการสอนใน

โรงเรียนในเมือง และโรงเรียนนอกเมืองต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาที่กล่าวถึง สรุปได้ว่าความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนที่ได้ดำเนินการมานั้น ยังปฏิบัติได้ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจนัก ยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานขาดหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ถูกต้อง กระบวนการนิเทศควรยึดเป็นแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดรูปแบบและกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้นต่อไป

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ลี (Lee, 1974 : 4135-A) ได้ทำวิจัยเรื่องหน้าที่และการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่ภายในโรงเรียนทางภาคใต้ของรัฐนิวแม็กซิโก สหรัฐอเมริกา โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแรงผลักดันในการปรับปรุงโครงการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของครูใหญ่และครูซึ่งกำหนดตัวแปรด้านเพศ คุณวุฒิ ตำแหน่ง อายุราชการและระดับโรงเรียน ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้ (1) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูไม่ทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เทศของครูใหญ่ แตกต่างกัน (2) อายุราชการของครูไม่ทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เทศของครูใหญ่ แตกต่างกัน (3) ตำแหน่งของครูไม่ทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เทศของครูใหญ่ แตกต่างกัน (4) ครูผู้หญิงและครูผู้ชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เทศของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน (5) ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูภายในโรงเรียนด้วยกันมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนครูโรงเรียนมัธยมศึกษามุ่งให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์กับนักเรียนมากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา และ (6) ครูรายงานพฤติกรรมการณ์เทศทางการศึกษาของครูใหญ่ด้านที่ไม่มีประสิทธิภาพมากกว่าด้านที่มีประสิทธิภาพ แต่ครูใหญ่รายงานพฤติกรรมการณ์เทศด้านที่มีประสิทธิภาพมากกว่าด้านที่ไม่มีประสิทธิภาพ แสดงว่าครูใหญ่เชื่อว่า ตนทำหน้าที่ดีที่สุดแล้ว และมากกว่าที่ครูคิด

แมททอกซ์ (Mattox, 1980; 6061-A) ได้ทำการศึกษา เรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอิลลินอยล์ สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และการประเมินผล รวมทั้งการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร

เวน (Weyne, 1980 : 1283-A) ได้ทำการวิจัย เรื่องการรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่รัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา โดยมีจุดหมายเพื่อศึกษายบทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่ ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานนิเทศ และวิธีการสอนภายในโรงเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มครูใหญ่จำนวน 278 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีอันดับความสำคัญสูงได้แก่ งานหลักสูตรและการสอน งานแนะแนว งานบริหารและงานวิชาการ และงานนิเทศภายในโรงเรียน (2) เกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน ผู้ที่ต้องรับผิดชอบมากที่สุดคือครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ ส่วนครูผู้สอนทำหน้าที่น้อยมาก (3) เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัสดุเป็นงานที่ครูใหญ่ใช้เวลาน้อยที่สุด ส่วนงานนิเทศภายในโรงเรียน งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและงานแนะแนวเป็นงานที่ครูใหญ่ใช้เวลามากที่สุด และ (4) เทคนิคการนิเทศที่ได้ผล ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับครู ส่วนวิธีการใช้เอกสารเป็นวิธีการที่ได้ผลน้อย

ทีลาฮัน (Tilahan, 1983 : 2165-A) ได้ทำการวิจัย เรื่องการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า (1) ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมที่ใช้ในนิเทศภายในโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การฝึกอบรมแนะนำ การฝึกปฏิบัติการ การสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียน และการสังเกตการสอน (2) ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน จัดอยู่ในระดับปานกลาง (3) ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การนิเทศในลักษณะร่วมมือปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา จะก่อให้เกิดผลดีกว่าการนิเทศการศึกษาในลักษณะที่ใช้อำนาจและการบังคับ

จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปคือ การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้ดำเนินการมานั้น ยังปฏิบัติได้ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงเพราะจะทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ขาดหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยเฉพาะขั้นตอนหรือกระบวนการนิเทศ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ต้องยึดเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน จึงสมควรให้การสนับสนุนและส่งเสริม เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นที่น่าสนใจ อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน และลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยดำเนินการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545 จำนวน 350 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่มประชากรซึ่งปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ทำให้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 183 คน โดยอาศัยค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ตารางของดาร์วิน เฮ็นเดล (Darwin Hendel) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร		
	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	3	78	41
โรงเรียนขนาดกลาง	3	110	57
โรงเรียนขนาดใหญ่	2	162	85
รวม	8	350	183

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนและความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามไว้ดังต่อไปนี้

1. ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนและ (2) ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน โดยถามความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน มีคำถามจำนวน 64 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนค่า ดังนี้

ระดับความต้องการมากที่สุดให้	5	คะแนน
ระดับความต้องการมากให้	4	คะแนน
ระดับความต้องการปานกลางให้	3	คะแนน
ระดับความต้องการน้อยให้	2	คะแนน
ระดับความต้องการน้อยที่สุดให้	1	คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยระดับความต้องการไว้ดังนี้
(ประคอง กรรณสูตร, 2540 : 70)

1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความต้องการมาก
4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด

3. ตอนที่ 3 สอบถามความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

4. ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์โดยเสรี เกี่ยวกับปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนและความต้องการรูปแบบกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา และการนิเทศภายใน ศึกษาแบบการวัดของลิเคิร์ต (Likert)

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและความต้องการของครูโรงเรียนเอกชนที่กลุ่มที่ 45 ทั้ง 2 เรื่องคือ

2.1 ความต้องการการนิเทศภายใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

2.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในทั้ง 4 ด้าน โดยเสนอรูปแบบกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 11 รูปแบบ ให้เลือก 6 รูปแบบใช้วิธีการตรวจสอบรายการ

2.3 นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีการ ครรชนีความสอดคล้อง

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 63 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของครอน บาค (Cronbach อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้วยตนเอง จำนวน 183 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และจัดลำดับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน
4. แบบสอบถามตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แจกแจงความถี่ และจัดอันดับ
5. การทดสอบสมมุติฐาน ใช้ t-test และ ANOVA ในกรณีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยใช้วิธีการของเซฟเฟ (Seheffe' s test) เพื่อทดสอบเป็นรายคู่หาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$ แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

3. เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี โดยใช้สถิติ (t-test)

4. เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียน ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จึงนำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe's test)

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right\}$$

เมื่อ	α	คือค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	คือจำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S^2_i	คือคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2_t	คือคะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t – distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F – distribution
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน ความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ (Non Significance)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศ ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศปัญหาและอุปสรรคการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู ตำแหน่งปัจจุบัน ขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพส่วนตัวของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษาของครู		
1.1 ปริญญาตรีขึ้นไป	153	83.61
1.2 ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	16.39
รวม	183	100.00
2. ตำแหน่งปัจจุบัน		
2.1 ครูผู้สอน	162	88.52
2.2 หัวหน้าระดับ	21	11.48
รวม	183	100.00
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 ขนาดใหญ่	85	46.45
3.2 ขนาดกลาง	57	31.15
3.3 ขนาดเล็ก	41	22.40
รวม	183	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 83.61 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 16.39 มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 88.52 หัวหน้าระดับ คิดเป็นร้อยละ 11.48 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 46.45 ขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.15 และขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 22.40

**ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน**

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านหลักสูตร	3.77	0.77	มาก
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.69	0.77	มาก
3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.69	0.80	มาก
4. ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน	3.61	0.79	มาก
รวม	3.69	0.79	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชน กลุ่มที่ 45 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ความต้องการด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความต้องการด้านหลักสูตร
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.69$,
S.D. = 0.77) และด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.80)
ส่วนความต้องการด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D. =
0.79)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ด้านหลักสูตร

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนด้านหลักสูตร	x	S.D.	การแปลผล
1. ขั้นตอนในการใช้หลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จ	3.73	0.76	มาก
2. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรจุดมุ่งหมายและโครงสร้างเนื้อหา	3.86	0.75	มาก
3. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ จุดประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการประถมศึกษา	3.68	0.74	มาก
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักการจุดหมายของหลักสูตรกับ จุดประสงค์ของการเรียนรู้	3.66	0.69	มาก
5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ การเรียนและเนื้อหาวิชากับวิธีการสอนและ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.75	0.79	มาก
6. การวางแผนการใช้หลักสูตร	3.86	0.69	มาก
7. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและความเคลื่อนไหวทางการศึกษา	3.87	0.83	มาก
8. การใช้เอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอน กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ฯลฯ	3.83	0.78	มาก
9. การเขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น	3.72	0.85	มาก
10. การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอน กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้	3.81	0.77	มาก
11. การเลือกใช้หนังสือแบบเรียนและหนังสือเสริมการเรียน	3.73	0.76	มาก
12. การให้ชุมชนและท้องถิ่นมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.71	0.80	มาก
13. การประเมินผลการใช้หลักสูตรในระดับโรงเรียน	3.76	0.72	มาก
รวม	3.77	0.77	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77, S.D. = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยมีความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและความเคลื่อนไหวทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.87, S.D. = 0.83$) รองลงมา คือ การวางแผนการใช้หลักสูตร ($\bar{x} = 3.86, S.D. = 0.69$) และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรจุดมุ่งหมายและโครงสร้างเนื้อหา ($\bar{x} = 3.86, S.D. = 0.75$) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของหลักการจุดหมายของหลักสูตรกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.66, S.D. = 0.69$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนด้านสื่อการเรียนการสอน	x	S.D.	การแปลผล
1. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของสื่อ ที่มีต่อการเรียนการสอน	3.82	0.69	มาก
2. การวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.70	0.69	มาก
3. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.73	0.75	มาก
4. ประเภทของสื่อต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน	3.61	0.82	มาก
5. การผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ	3.69	0.81	มาก
6. วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ตามธรรมชาติรอบ ๆ ตัวของนักเรียน	3.75	0.76	มาก
7. การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะ เนื้อหาวิชา	3.66	0.75	มาก
8. การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับขั้นตอน ของการสอน	3.67	0.75	มาก
9. การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับหลักทางจิตวิทยา เช่น ความสนใจ วัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล ฯลฯ	3.69	0.81	มาก
10. การผลิตสื่อการเรียนการสอนจากเศษวัสดุเหลือใช้	3.73	0.81	มาก
11. การเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน	3.54	0.76	มาก
12. การตรวจสอบคุณภาพของสื่อและการประเมินผลการใช้สื่อ การเรียนการสอนด้วยตนเอง	3.56	0.75	มาก
รวม	3.69	0.77	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความต้องการเกี่ยวกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของสื่อที่มีต่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ตามธรรมชาติรอบ ๆ ตัวของนักเรียน ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.76) และการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.75) ส่วนความต้องการเกี่ยวกับการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.54$, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศภายใน
โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนด้านวิธีสอนและ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การจัดกระบวนการเรียนการสอน	3.80	0.73	มาก
2. วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.83	0.88	มาก
3. การวางแผนการสอนและการบันทึกการสอนที่มีคุณภาพ	3.61	0.84	มาก
4. การสอนให้สอดคล้องกันระหว่างจุดประสงค์ของการสอน เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล	3.77	0.76	มาก
5. วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการสอน	3.75	0.83	มาก
6. การสอนที่ยึดหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยา การเรียนรู้	3.59	0.79	มาก
7. การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อจัดลำดับความสำคัญ ในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน	3.54	0.72	มาก
8. การจัดลำดับขั้นตอนและการดำเนินการสอน	3.64	0.79	มาก
9. วิธีการสอนโดยยึดผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหา	3.81	0.87	มาก
10. วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.85	0.79	มาก
11. ให้ผู้เรียนได้เรียนและเรียนรู้ตนเอง	3.83	0.82	มาก
12. วิธีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.76	0.79	มาก
13. การสอนที่เน้นทฤษฎีความรู้คู่ปฏิบัติ	3.66	0.77	มาก
14. หลักและวิธีการสอนซ่อมเสริม	3.50	0.73	มาก
15. การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้	3.55	0.80	มาก
16. การสอนและการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม	3.75	0.75	มาก
17. การประเมินผลการสอนด้วยตนเอง	3.59	0.87	มาก
รวม	3.69	0.80	มาก

๐๖
๓๒ ๕๐๒
๓๒๖๖
๓๒๖๖

สำนักวิทยบริการ
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

00194805 ✖

จากตารางที่ 6 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทุกข้อโดยมีความต้องการเกี่ยวกับวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.79) รองลงมา คือ ให้ผู้เรียนได้เรียนและเรียนรู้ตนเอง ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.82) และวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.88) ส่วนความต้องการ เกี่ยวกับหลักและวิธีการสอนซ่อมเสริมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 0.73)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนด้านการวัดและ การประเมินผลการเรียน	X	S.D.	การแปลผล
1. การทำความเข้าใจถึงความสำคัญ จุดมุ่งหมายของการวัด และประเมินผลการเรียนตามแนวทางของหลักสูตร	3.65	0.75	มาก
2. การวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.66	0.69	มาก
3. การใช้เทคนิควัดคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น วัดพฤติกรรมวัดลักษณะนิสัย ฯลฯ	3.66	0.80	มาก
4. การนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงและ พัฒนา	3.68	0.79	มาก
5. การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	3.63	0.83	มาก
6. การจัดทำเอกสารการวัดและประเมินผลทุกประเภท เช่น ป.02 แบบบันทึกการสังเกต แบบประเมินจุดประสงค์ การเรียนรู้ ฯลฯ	3.63	0.80	มาก
7. การสร้างแบบทดสอบมาตรฐานและการจัดคลังข้อสอบ	3.61	0.75	มาก
8. การแปลความจากการวัดผลมาเป็นประเมินผล	3.61	0.75	มาก
9. การหาค่าสถิติเบื้องต้นจากข้อมูลที่ได้จากการวัดผล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เช่น คะแนนเฉลี่ย คะแนนที่ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ฯลฯ	3.50	0.80	มาก
10. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลด้วยตนเอง	3.48	0.75	ปานกลาง
11. การวัดประเมินผลจากสภาพจริง	3.68	0.83	มาก
รวม	3.61	0.79	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทุกข้อยกเว้นการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี ความต้องการเกี่ยวกับการนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.79) คือ การวัดประเมินผลจากสภาพจริง ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.83) และการวัด ประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.69) ส่วนความต้องการ เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.75)

ตอนที่ 3 การศึกษาความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักสูตร

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านหลักสูตร	จำนวน	อันดับ
1. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	25	1
2. การให้คำปรึกษา	24	2
3. การศึกษานอกสถานที่	24	2
4. การสนทนาทางวิชาการ	22	4
5. การประชุมสัมมนา	22	4
6. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	21	6
7. การฝึกอบรม	20	7
8. สาธิตการสอน	19	8
9. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	17	9
10. การเยี่ยมชั้นเรียน	12	10
11. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	10	11

จากตารางที่ 8 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดเล็ก มีความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตร อันดับ 1 คือ การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร อันดับ 2 มี 2 ข้อ คือ การให้คำปรึกษา การศึกษานอกสถานที่ และอันดับ 4 มีข้อ คือ การสนทนาทางวิชาการการประชุมสัมมนา ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	อันดับ
1. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	25	1
2. สาริตถการสอน	24	2
3. การสนทนาทางวิชาการ	21	3
4. การฝึกอบรม	20	4
5. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	19	5
6. การเยี่ยมชั้นเรียน	19	5
7. การศึกษานอกสถานที่	18	7
8. การประชุมสัมมนา	18	7
9. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	18	7
10. การให้คำปรึกษา	16	10
11. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	16	10

จากตารางที่ 9 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดเล็ก มีความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ อันดับ 2 คือ สาริตถการสอน และอันดับ 3 คือ การสนทนาทางวิชาการ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การให้คำปรึกษา และการศึกษาจากตำราหรือเอกสาร

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านวิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	อันดับ
1. การศึกษานอกสถานที่	25	1
2. สาริตการสอน	24	2
3. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	22	3
4. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	22	3
5. การให้คำปรึกษา	21	5
6. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	21	5
7. การเยี่ยมชั้นเรียน	20	7
8. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	20	7
9. การฝึกอบรม	19	9
10. การประชุมสัมมนา	19	9
11. การสนทนาทางวิชาการ	12	11

จากตารางที่ 10 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดเล็ก มีความต้องการลักษณะ
กิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนอันดับ
1 คือ การศึกษานอกสถานที่ อันดับ 2 คือ สาริตการสอน และอันดับ 3 มี 2 ข้อคือการสังเกตการสอน
ในชั้นเรียน และการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ ส่วนอันดับต่ำสุดคือ การสนทนาทางวิชาการ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

ความต้องการลักษณะกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน	จำนวน	อันดับ
1. การให้คำปรึกษา	14	1
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	14	1
3. การเยี่ยมชั้นเรียน	13	3
4. การศึกษานอกสถานที่	13	3
5. การฝึกอบรม	12	5
6. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	12	5
7. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	9	7
8. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	8	8
9. การประชุมสัมมนา	8	8
10. การสนทนาทางวิชาการ	7	10
11. สาริตถการสอน	5	11

จากตารางที่ 11 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดเล็ก มีความต้องการลักษณะ
กิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน อันดับ 1 มี 2 ข้อ
คือ การให้คำปรึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ อันดับ 3 มี 2 ข้อ คือ การเยี่ยมชั้นเรียน
การศึกษานอกสถานที่ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ สาริตถการสอน

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านหลักสูตร

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านหลักสูตร	จำนวน	อันดับ
1. การสนทนาทางวิชาการ	23	1
2. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	22	2
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	22	2
4. การฝึกอบรม	21	4
5. การให้คำปรึกษา	21	4
6. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	21	4
7. การประชุมสัมมนา	21	4
8. สาริตถ์การสอน	16	8
9. การศึกษานอกสถานที่	15	9
10. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	9	10
11. การเยี่ยมชั้นเรียน	8	11

จากตารางที่ 12 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดกลาง มีความต้องการลักษณะกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านหลักสูตร อันดับ 1 คือ การสนทนาทางวิชาการอันดับ 2 มี 2 ข้อ คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การเยี่ยมชั้นเรียน

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	อันดับ
1. การประชุมสัมมนา	27	1
2. การฝึกอบรม	25	2
3. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	24	3
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	24	3
5. การให้คำปรึกษา	22	5
6. การสนทนาทางวิชาการ	22	5
7. สหิทธิการสอน	20	7
8. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	20	7
9. การเยี่ยมชั้นเรียน	20	7
10. การศึกษานอกสถานที่	20	7
11. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	19	11

จากตารางที่ 13 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดกลาง มีความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ การประชุมสัมมนา อันดับ 2 คือ การฝึกอบรม และอันดับ 3 มี 2 ข้อ คือ การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านวิธีการเรียนการสอนและ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านวิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	อันดับ
1. สาริตการสอน	37	1
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	35	2
3. การเยี่ยมชั้นเรียน	34	3
4. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	32	4
5. การฝึกอบรม	28	5
6. การศึกษานอกสถานที่	28	5
7. การให้คำปรึกษา	24	7
8. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	24	7
9. การสนทนาทางวิชาการ	23	9
10. การประชุมสัมมนา	23	9
11. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	22	11

จากตารางที่ 14 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดกลาง มีความต้องการลักษณะ
กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
อันดับ 1 คือ การสาริตการสอน อันดับ 2 คือ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และอันดับ 3 คือ
การเยี่ยมชั้นเรียน ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดกลาง ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

ความต้องการลักษณะกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน	จำนวน	อันดับ
1. การให้คำปรึกษา	19	1
2. การประชุมสัมมนา	19	1
3. การฝึกอบรม	16	3
4. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	16	3
5. การศึกษานอกสถานที่	16	3
6. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	16	3
7. การสนทนาทางวิชาการ	15	7
8. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	12	8
9. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	11	9
10. สาริตถการสอน	9	10
11. การเยี่ยมชั้นเรียน	9	10

จากตารางที่ 15 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดกลาง มีความต้องการลักษณะกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน อันดับ 1 มี 2 ข้อ คือ การให้คำปรึกษา การประชุมสัมมนา อันดับ 3 มี 4 ข้อ คือ การฝึกอบรม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การศึกษานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ ส่วนอันดับต่ำสุด มี 2 ข้อ คือ สาริตถการสอน และ การเยี่ยมชั้นเรียน

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านหลักสูตร

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านหลักสูตร	จำนวน	อันดับ
1. การฝึกอบรม	42	1
2. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	39	2
3. การสนทนาทางวิชาการ	38	3
4. การให้คำปรึกษา	33	4
5. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	28	5
6. การประชุมสัมมนา	28	5
7. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	26	7
8. สาธิตการสอน	22	8
9. การศึกษานอกสถานที่	19	9
10. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	13	10
11. การเยี่ยมชั้นเรียน	12	11

จากตารางที่ 16 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดใหญ่ มีความต้องการลักษณะกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียนด้านหลักสูตร อันดับ 1 คือ การฝึกอบรม อันดับ 2 คือ การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร และอันดับ 3 มี 2 ข้อ คือ การสนทนาทางวิชาการ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การเยี่ยมชั้นเรียน

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านสื่อการเรียนการสอน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	อันดับ
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	35	1
2. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	34	2
3. การฝึกอบรม	31	3
4. การเยี่ยมชมชั้นเรียน	31	3
5. สาริตถ์การสอน	28	5
6. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	28	5
7. การศึกษานอกสถานที่	28	5
8. การให้คำปรึกษา	25	8
9. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	24	9
10. การประชุมสัมมนา	23	10
11. การสนทนาทางวิชาการ	16	11

จากตารางที่ 17 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดใหญ่ มีความต้องการลักษณะกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ อันดับ 2 คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ และอันดับ 3 มี 2 อันดับคือ การฝึกอบรม และการเยี่ยมชม ชั้นเรียน ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การสนทนาทางวิชาการ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมด้านวิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	อันดับ
1. สารัตถการสอน	61	1
2. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	58	2
3. การประชุมสัมมนา	58	2
4. การฝึกอบรม	55	4
5. การเยี่ยมชมชั้นเรียน	55	4
6. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	53	6
7. การศึกษานอกสถานที่	53	6
8. การให้คำปรึกษา	49	8
9. การสนทนาทางวิชาการ	47	9
10. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	46	10
11. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	43	11

จากตารางที่ 18 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดใหญ่ มีความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ การสารัตถการสอน อันดับ 2 มี 2 ข้อ คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ การประชุมสัมมนา ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

ความต้องการลักษณะกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน	จำนวน	อันดับ
1. การให้คำปรึกษา	38	1
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	34	2
3. การฝึกอบรม	32	3
4. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้	29	4
5. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน	28	5
6. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร	27	6
7. การสนทนาทางวิชาการ	26	7
8. การประชุมสัมมนา	25	8
9. การเยี่ยมชั้นเรียน	19	9
10. สาคัดการสอน	16	10
11. การศึกษานอกสถานที่	16	10

จากตารางที่ 19 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ขนาดใหญ่ มีความต้องการลักษณะกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน อันดับ 1 คือ การให้คำปรึกษา อันดับ 2 คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และอันดับ 3 การฝึกอบรม ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การศึกษานอกสถานที่

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศ
ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศและปัญหาและอุปสรรค
การนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน เอกชนกลุ่มที่ 45
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านหลักสูตร

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ควรวางแผนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้	43	1
2. ควรเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษามาให้คำปรึกษา	31	2
3. ควรจัดบริการหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ประกอบหลักสูตร	27	3
4. ควรจัดอบรมแนะนำครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	23	4
5. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	19	5
6. ควรดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	12	6
7. ควรจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร	8	7

จากตารางที่ 20 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านหลักสูตร อันดับ 1 คือ ควรวางแผนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ อันดับ 2 คือ ควรเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรสถานศึกษามาให้คำปรึกษา และอันดับ 3 คือ ควรจัดบริการหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ประกอบหลักสูตร ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ควรจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน
โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนด้านหลักสูตร

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. การเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้	58	1
2. การจัดบริการหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ้างอิง ต่าง ๆ ประกอบหลักสูตร	47	2
3. การจัดสัมมนาภายในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักสูตร	26	3
4. การจัดนิเทศภายในโรงเรียนแยกตามหมวดวิชา	13	4

จากตารางที่ 21 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านหลักสูตร อันดับ 1 คือ การเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ อันดับ 2 คือ การจัดบริการหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ประกอบหลักสูตร และอันดับ 3 คือ การจัดสัมมนาภายในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การจัดนิเทศภายในโรงเรียนแยกตามหมวดวิชา

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านหลักสูตร

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	56	1
2. ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารหลักสูตรเพิ่มเติมในการบริการครู	49	2
3. ขาดหนังสือเรียนอ้างอิงต่าง ๆ ประกอบหลักสูตร	31	3
4. ระยะเวลาในการนิเทศภายในโรงเรียนเร็วเกินไป	21	4

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านหลักสูตร อันดับ 1 คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร อันดับ 2 คือ ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารหลักสูตรเพิ่มเติมในการบริการ และ อันดับ 3 คือ ขาดหนังสือเรียนอ้างอิงต่าง ๆ ประกอบหลักสูตร ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ระยะเวลาในการนิเทศภายในโรงเรียนเร็วเกินไป

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ควรมีการนิเทศและติดตามผลการใช้สื่อและนำผลมาปรับปรุงพัฒนางาน	51	1
2. ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เพียงพอกับความต้องการ	40	2
3. ควรสำรวจความต้องการด้านสื่อและวัสดุประกอบการเรียนการสอนของครูในแต่ละกลุ่มประสบการณ์	33	3
4. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อใหม่ ๆ ที่หลากหลาย	26	4
5. ควรสำรวจสภาพความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน	13	5

จากตารางที่ 23 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านสื่อการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ ควรมีการนิเทศและติดตามผลการใช้สื่อ และนำผลมาปรับปรุงพัฒนางาน อันดับ 2 คือ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เพียงพอกับความต้องการ และอันดับ 3 คือ ควรสำรวจความต้องการด้านสื่อและวัสดุประกอบ การเรียนการสอนของครูในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ควรสำรวจสภาพความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน
โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา
เอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. การสำรวจสภาพและความต้องการใช้สื่อของครูในโรงเรียน	55	1
2. การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย	40	2
3. การจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อมาให้ความรู้ความเข้าใจ การสร้างสื่อการเรียนการสอน	34	3
4. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรียนการใช้และการบำรุงรักษาสื่อ	21	4
5. การจัดการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากร หรือ ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และสาธิตการผลิตสื่อ โดยนำวัสดุในท้องถิ่น มาดัดแปลงเป็นสื่อ	16	5

จากตารางที่ 24 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านสื่อการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ การสำรวจสภาพและความต้องการใช้สื่อของครูในโรงเรียน อันดับ 2 คือ การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและ ทันสมัย และอันดับ 3 การจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อมาให้ความรู้ความเข้าใจการสร้างสื่อ การเรียนการสอน ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การจัดการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และสาธิตการผลิตสื่อ โดยนำวัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นสื่อ

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ขาดงบประมาณสำหรับจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	53	1
2. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษาการผลิตสื่อการเรียนการสอน	37	2
3. ขาดเวลาและทักษะในการผลิตสื่อ	35	3
4. ขาดการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการผลิต	29	4
5. ขาดความรู้ความเข้าใจการใช้และการเก็บบำรุงรักษา	9	5

จากตารางที่ 25 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านสื่อการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ ขาดงบประมาณสำหรับจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อันดับ 2 คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษาการผลิตสื่อการเรียนการสอน และอันดับ 3 คือ ขาดเวลาและทักษะในการผลิตสื่อ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ขาดความรู้ความเข้าใจการใช้และการเก็บบำรุงรักษา

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ควรจัดการเรียนสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	45	1
2. ควรจัดครูประจำวิชาให้ตรงตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม	36	2
3. ควรจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	27	3
4. การตรวจเยี่ยมชั้นเรียนขณะทำการสอนและคำแนะนำในส่วนของการจัดการเรียนการสอน	24	4
5. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระหว่างเพื่อนร่วมงาน	18	5

จากตารางที่ 26 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับ 1 คือควรจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ อันดับ 2 คือ ควรจัดครูประจำวิชาให้ตรงตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม และอันดับ 3 คือ ควรจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนอันดับต่ำสุด คือ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระหว่างเพื่อนร่วมงาน

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน
โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. การจัดกิจกรรมเสริมให้ทุกกลุ่มประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	38	1
2. การจัดให้มีแผนการสอนให้ครบทุกชั้นและทุกกลุ่มประสบการณ์	33	2
3. การจัดครูเข้าสอนในแต่ละชั้นเรียนโดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถที่ตรงสายงาน	29	3
4. การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างเพียงพอ	27	4
5. การจัดทัศนศึกษานอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง	21	5
6. การจัดจำนวนห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	15	6

จากตารางที่ 27 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ การจัดกิจกรรมเสริมให้ทุกกลุ่มประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันดับ 2 คือ การจัดให้มีแผนการสอนให้ครบทุกชั้นและทุกกลุ่มประสบการณ์ และอันดับ 3 คือ การจัดครูเข้าสอนในแต่ละชั้นเรียนโดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถที่ตรงสายงาน ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การจัดจำนวน ห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ขาดการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความถนัดของตนเอง	54	1
2. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	43	2
3. ขาดงบประมาณสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน	36	3
4. ขาดนวัตกรรมการสอนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	22	4

จากตารางที่ 28 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับ 1 คือ ขาดการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความถนัดของตนเอง อันดับ 2 คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และอันดับ 3 คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ขาดนวัตกรรมการสอนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลมาให้ความรู้แก่ครู ในโรงเรียน	39	1
2. ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือโครงการในการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	28	2
3. ควรมีการวัดผลและประเมินผลสภาพจริง	28	2
4. ควรติดตามและตรวจสอบเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	24	4
5. ควรให้บริการเอกสาร วัสดุและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้แก่ครู	19	5
6. ควรกำหนดแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	17	6
7. ควรนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาโรงเรียน	8	7

จากตารางที่ 29 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อันดับ 1 คือ ควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน อันดับ 2 คือ ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือโครงการในการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรมีการวัดผลและประเมินผลสภาพจริง และอันดับ 3 คือ ควรติดตามและตรวจสอบเอกสารการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ควรนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาโรงเรียน

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย	51	1
2. การจัดให้มีการประชุมอบรมและสัมมนาทางด้านการวัดผลและประเมินผลภายในโรงเรียน	44	2
3. การส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์ข้อสอบ และสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพ	36	3
4. การส่งเสริมให้ครูได้จัดทำผลงานวิชาการ	23	4

จากตารางที่ 30 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อันดับ 1 คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย อันดับ 2 คือการจัดให้มี การประชุมอบรมและสัมมนาทางด้านการวัดผลและประเมินผลภายในโรงเรียน และอันดับ 3 คือ การส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์ข้อสอบและสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพ ส่วนอันดับต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ครูได้จัดทำผลงานวิชาการ

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

รายการ	จำนวน	อันดับ
1. ขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลผู้เรียน	52	1
2. ขาดการจัดอบรมหรือชี้แจงให้ครูทราบขอบข่ายและแนวทางปฏิบัติในการวัดผลประเมินผล	41	2
3. ขาดเอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล	39	3
4. ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลการเรียนการสอน	24	4

จากตารางที่ 31 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อันดับ 1 คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลผู้เรียน อันดับ 2 คือ ขาดการจัดอบรมหรือชี้แจงให้ครูทราบขอบข่ายและแนวทางปฏิบัติในการวัดผลประเมินผล และอันดับ 3 คือ ขาดเอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ส่วนอันดับต่ำสุด คือ ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครู
โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู และ ขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน
กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำแนกตามวุฒิการศึกษา
ของครู

ความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียน	สถานภาพ	N	X	S.D.	t	p
ด้านหลักสูตร	ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	48.60	6.92	0.33	0.73
	ปริญญาตรีขึ้นไป	153	49.05	6.77		
ด้านการสื่อการเรียน การสอน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	44.86	7.22	0.67	0.49
	ปริญญาตรีขึ้นไป	153	44.00	6.22		
ด้านวิธีสอนและการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	64.63	8.82	1.14	0.25
	ปริญญาตรีขึ้นไป	153	62.45	9.67		
ด้านการวัดผลและการ ประเมินผลการเรียน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	39.76	6.84	0.01	0.98
	ปริญญาตรีขึ้นไป	153	39.78	6.15		
โดยรวมทุกด้าน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	197.86	26.12	0.49	0.62
	ปริญญาตรีขึ้นไป	153	195.29	26.00		

จากตารางที่ 32 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียน
เอกชนกลุ่มที่ 45 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งในภาพรวม
และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน
กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	485.46	242.73	5.54**	0.00
	ภายในกลุ่ม	180	7880.44	43.78		
	รวม	182	8365.91			
ด้านการสื่อการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	123.97	61.98	1.52	0.22
	ภายในกลุ่ม	180	7296.32	40.53		
	รวม	182	7420.31			
ด้านวิธีสอนและการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	854.57	427.28	4.88**	0.00
	ภายในกลุ่ม	180	15753.11	87.51		
	รวม	182	16607.68			
ด้านการวัดผลและการ ประเมินผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	175.91	87.95	2.27	0.10
	ภายในกลุ่ม	180	6949.34	38.60		
	รวม	182	7125.26			
โดยรวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	5684.75	2842.37	4.37*	0.01
	ภายในกลุ่ม	180	117078.46	650.43		
	รวม	182	122763.22			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 33 พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน
กลุ่มที่ 45 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความต้องการ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความต้องการด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากความต้องการการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ ผลปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 34 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	x	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		201.41	200.52	189.74
เล็ก	201.41	-	0.88	11.67 *
กลาง	200.52		-	10.78 *
ใหญ่	189.74			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 34 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีความต้องการการการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 35 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านหลักสูตร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	x	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		50.70	50.33	47.23
เล็ก	50.70	-	0.37	3.47*
กลาง	50.33		-	3.09 *
ใหญ่	47.23			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 35 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 36 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	x	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		64.89	64.80	60.49
เล็ก	64.89	-	0.09	4.38 *
กลาง	64.80		-	4.30 *
ใหญ่	60.49			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 36 พบว่า โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียน
ขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีความต้องการการนิเทศภายใน
โรงเรียน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่า
โรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความต้องการการนิเทศและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ผู้วิจัยสรุปวิธีการศึกษาค้นคว้าและผลการศึกษา ค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่ม ที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษาของครู
3. เพื่อศึกษาความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศ และลักษณะการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 64 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับความต้องการและลักษณะการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ในด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการวัดผลและการประเมินผลการเรียน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้วยตนเอง จำนวน 183 ฉบับ ได้รับ แบบสอบถามคืนจำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของครูในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โดยใช้สถิติค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนและแนวทางการนิเทศ ภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และการจัดอันดับ
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนและแนวทางการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติที (t-test) และสถิติเอฟ (F - test)

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความต้องการด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

2.1 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดเล็ก

2.1.1 ด้านหลักสูตร มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการศึกษาจากตำราหรือเอกสาร การให้คำปรึกษา และการศึกษานอกสถานที่ ตามลำดับ

2.1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ การสาธิตการสอน และการสนทนาทางวิชาการตามลำดับ

2.1.3 ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่ การสาธิตการสอน และการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ ตามลำดับ

2.1.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การเยี่ยมชั้นเรียนและการศึกษานอกสถานที่ ตามลำดับ

2.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดกลาง

2.2.1 ด้านหลักสูตร มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการสนทนาทางวิชาการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ และการประชุมเชิงปฏิบัติการตามลำดับ

2.2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร และการประชุมเชิงปฏิบัติ ตามลำดับ

2.2.3 ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการสาธิตการสอน การสังเกตการสอน ในชั้นเรียน และการเยี่ยมชั้นเรียน ตามลำดับ

2.2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การศึกษานอกสถานที่ และการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ ตามลำดับ

2.3 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนขนาดใหญ่

2.3.1 ด้านหลักสูตร มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการฝึกอบรม การศึกษาจากตำราหรือเอกสารและการสนทนาทางวิชาการ ตามลำดับ

2.3.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ การฝึกอบรม และการเยี่ยมชั้นเรียน ตามลำดับ

2.3.3 ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการสาธิตการสอน การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ และการประชุมสัมมนา ตามลำดับ

2.3.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มีความต้องการลักษณะกิจกรรมนิเทศภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการฝึกอบรม ตามลำดับ

3. ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข ปัญหา และลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

3.1 ด้านหลักสูตร พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวแก้ไข คือควรวางแผนและ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งลักษณะกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน คือ การเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้

3.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 มีปัญหาเกี่ยวกับขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ จัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อ การเรียนการสอน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข คือ ควรมีการนิเทศและติดตามผลการใช้สื่อและนำผลมาปรับปรุงพัฒนางาน และควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เพียงพอ

ความต้องการซึ่งลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การสำรวจสภาพและความต้องการใช้สื่อของครูในโรงเรียน และจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย

3.3 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 มีปัญหาเกี่ยวกับขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข คือ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การจัดกิจกรรมเสริมให้ทุกกลุ่มประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 มีปัญหาเกี่ยวกับขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข คือ ควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน ซึ่งลักษณะ กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลอย่างหลากหลาย

4. ผลการเปรียบเทียบความต้องการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูและขนาดโรงเรียน

4.1 ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความต้องการด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ปรากฏว่าความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผลโดยรวมทุกด้าน โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียน ขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

อภิปรายผล

การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลการวิจัยที่สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความต้องการด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดทำสารของหลักสูตรและต้องบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษาด้วยตนเอง โดยบุคลากรในสถานศึกษาต้องร่วมมือกัน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จึงทำให้มีความต้องการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล ไชยพันธ์ (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน 2 ด้าน คือ ลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน และการจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า ด้านหลักสูตรมีความต้องการการนิเทศภายในเกี่ยวกับการศึกษาจากตำราหรือเอกสาร การสนทนาทางวิชาการ และการฝึกอบรม ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการนิเทศภายในเกี่ยวกับการเชิญวิทยากร มาบรรยายความรู้ การประชุมสัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านวิธีการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความต้องการนิเทศภายในเกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่และการสาธิตการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มีความต้องการนิเทศภายในเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา จากลักษณะ กิจกรรมดังกล่าวให้เห็นว่าครูมีความต้องการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และเทคนิควิธีในองค์ประกอบของการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านวัดผลและการประเมินผล เพื่อให้สามารถจัดการศึกษา ได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

3. ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข ปัญหา และลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า ด้านหลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางแก้ไข คือ ควรวางแผน และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย และแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ มาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการ

เรียนการสอน แนวทางแก้ไข คือ ควรมีการนิเทศติดตามผลการใช้สื่อและนำผลมาปรับปรุงพัฒนา งาน และควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อ โดยการสำรวจสภาพและความต้องการใช้สื่อของครูในโรงเรียน และจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาเกี่ยวกับ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แนวทางแก้ไข คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมเสริมให้ทุกกลุ่มประสบการณ์ และด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน มีปัญหาเกี่ยวกับขาดความรู้ความเข้าใจใน การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน แนวทางแก้ไข คือ ควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ครู โดยจัดกิจกรรมให้ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย จากปัญหาดังกล่าวแสดงว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหา ดังนั้นโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะให้การดูแลสนับสนุนเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น เป็นเรื่องใหม่สำหรับครูจึงทำให้ครูส่วนใหญ่มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากเหมือนกัน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบไม่ แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกอบกุลไชยพันธ์ (2537 : 90 -93) และเลียม พูลเชียม (2532 : บทคัดย่อ) ผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีจำนวนครูน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ทำให้การบริหารจัดการรวมทั้งการระดมความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษากระทำได้ยากกว่า จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 โรงเรียนควรจัดทำตราและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมด้านหลักสูตรไว้ให้ครูอย่างเพียงพอ

1.2 โรงเรียนจัดโครงการพัฒนาการเรียนการสอนโดยให้โรงเรียนเป็นฐาน

1.3 โรงเรียนจัดโครงการนำครูไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับของโรงเรียน

1.4 โรงเรียนควรจัดหาที่ปรึกษาการนิเทศภายใน หรือร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนทุกด้าน

1.5 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติม ตามความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.6 สนับสนุนครูในโรงเรียนควรพัฒนาตนเองให้เป็นชุมชนทางวิชาการ

1.7 โรงเรียนแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน สมาคมผู้ประกอบการและครู สมาคมศิษย์เก่า และกรรมการสถานศึกษาเพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์และบุคลากร

1.8 โรงเรียนควรจัดทำโครงการการนิเทศภายใน เพื่อให้ครูเข้าใจหลักการ วิธีการทำงานและการประเมินผลก่อนเปิดภาคเรียน 1 สัปดาห์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2.1 โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กควรมีการจัดการอบรมรวมกัน แต่ขนาดใหญ่ควรจัดแยกอีกกลุ่ม

2.2 ควรทำโครงการสร้างสื่อมีให้ครูนักเรียนและผู้ปกครองร่วมกัน

2.3 ควรสนับสนุนให้ครูเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.4 จัดอบรมวิธีการประเมินผล วัดผลอย่างหลากหลายตลอดทั้งวิธีการนำผลการประเมินผลไปปรับปรุงด้านการเรียนการสอน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.1 ศึกษาความต้องการครูโรงเรียนเอกชนด้านอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเสนอต่อผู้บริหารของโรงเรียน

3.2 วิจัยสำรวจสิ่งของต่าง ๆ ในชุมชนที่สามารถใช้สื่อหรือดัดแปลงสื่อการเรียนการสอนได้โดยการร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาและ ชุมชน

3.3 วิจัยความต้องการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน และแนวทางการขอความร่วมมือจากชุมชนให้ร่วมกับครูในการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ก.พล. (1996) จำกัด.
- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.
- _____. (2539). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา การนิเทศ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กอบกุล ไชยพันธุ์. (2537). ความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปริญญานิพนธ์ การศึกษา. มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (อัสสัมชัญ).
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524). วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2531). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติ ป่าประโคน. (2538). การปฏิบัติงานตามกระบวนการการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กิตติมา ปรีดีคิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.
- เกียรติศักดิ์ มุขแจ้ง. (2533). สภาพและความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรัส นองมาก. (2532). “15 คำถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน” วารสารการศึกษาเอกชน. 2 (14) พฤษภาคม : 27-32.
- ชัยวงศ์ พรหมวงศ์ และคณะ. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533 :8.
- ชินวงศ์ ศรีงาม. (2536). “ การประเมินการสอนของครู”. วารสารการศึกษาเอกชน. 5 (48) กันยายน : 23-26.
- ติเรก คชชะ. (2535). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ธรรมนong งามา. (2537). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนตามทัศนะ ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- ธำรง บัวศรี. **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ. เรวดีการพิมพ์, 2535 : 227**
- ธีรวิทย์ ประทุมพรัตน์ และคณะ. (2530). **การบริหารและการนิเทศการศึกษา. สงขลา : เทมการพิมพ์.**
- นิติศาสตร์ เวชงามา. (2538). **ความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสารคาม.**
- บุญฤทธิ์ คงคาเพชร. (2529). **การผลิตสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.**
- ประคอง กรรณสูตร. (2540). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ประภาพรณ เลื่องวงศ์. (2536). **คู่มือการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ. สมุทรปราการ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ.**
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.**
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- พิมพ์พร รอดเรืองศรี. (2539). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- มลธิรา นุชทอง. (2535). **สภาพและปัญหาการนิเทศการสอนโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- รัชณี วิเศษสังข์. (2533). **“การนิเทศภายในโรงเรียน นิเทศปริทัศน์”. วารสารเพื่อการนิเทศและประชาสัมพันธ์. 2(5) เมษายน : 37**
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. **หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.**

เลี่ยม พูลเอี่ยม. (2534). การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษาจังหวัดชัยนาท. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2530). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภกร สืบเสาะ. (2534). ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในจังหวัดระยองจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ. ปรินิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

สัจด์ อุทรานนท์. (2530). การนิเทศการศึกษาหลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

สมจิตร อุดม. (2532). สภาพปัญหาและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สมบัติ มหารศ. (2533). เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาประถม 582 ในสัมมนาบริหารและการ
นิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม.

สมพล ธงศิลา. (2534). กระบวนการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามแนวปฏิบัติของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สันต์ ธรรมบำรุง. (2526). หลักการนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. (2530). ความรู้เบื้องต้นการนิเทศภายในโรงเรียน.
หน่วยศึกษานิเทศก์. (เอกสารลำดับที่ 2 / 2530). (อัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่ม 3
การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สามเจริญการพิมพ์.

_____. (2529). ก. เอกสารชุดการนิเทศภายในโรงเรียน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (2529). ข. คู่มือผู้ดำเนินการอบรมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนครู
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (2534). ก. คู่มือผู้บริหารโรงเรียน : การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมฯ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

- (2534). ข. คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ โรงเรียนโพธิ์ตาก.
- (2534). ค. การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ โรงเรียนโพธิ์ตาก.
- (2534). ง. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 – 2534). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2534). คู่มือการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สุดาวรรณ พานิชสุขไพศาล. (2539). ความพอใจของครูต่องิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนในเครือข่ายบอด เดอ ชาร์ต. ปรินซิพัลการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุนทร จันทร์ตรี. (2530). การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุเมธ ปานะถึก. (2533). “การนำระบบการนิเทศภายในสู่โรงเรียน”. สารพัฒนาหลักสูตร. 33(5) มิถุนายน : 99.
- อัญชลี กำพลรัตน์. (2534). การนิเทศการศึกษาภายในและแนวทางการนำไปใช้ในงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. ปรินซิพัลการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิจการวัฒน์. (2528) หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- Glickman, Carl D. (1981). **Development Supervision Alternative Practice for Improve Instruction.** Washington D.C.; Association for Supervision and Curriculum Development.
- Lee, Bill D. (1974). “Critical Incidents of Supervisory Functions of Principals in Southeastern New Mexico,” **Dissertation Abstracts International.** 35 : 4135 - A; January.
- Mattox, Donald D. (1978). “A study of In-Service Needs of Illinois Public School Elementary Principals,” **Dissertation Abstracts International.** University Microfilms International Vol. 12, Partly, June.
- Tilahun, Beyene. (1983). “The Kind of School Supervision Needed in Developing Countries : Case Study Ethiopian,” **Dissertation Abstracts International.** 2168 – A; January.

Weyne, Bullies Elnur. (1980). "Perception of Elementary School Consuming Their Role in Supervision" **Dissertation Abstracts International**. 1293 – A.

ภาคผนวก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อ

ศึกษาความต้องการการนิเทศและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน
ของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากท่านไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่าน หรือผู้ใดทั้งสิ้น
2. แบบสอบถามชุดนี้ ถามครอบคลุมเกี่ยวกับความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนใน 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล การเรียน โดยมีคำถาม 64 ข้อ ขอความกรุณาท่านตอบคำถามทุกข้อซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน

แบบสอบถามตอนที่ 1

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○

1. วุฒิการศึกษา
 - ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี
2. ตำแหน่งปัจจุบัน
 - ☐ หัวหน้าระดับ
 - ☐ ครูผู้สอน

แบบสอบถามตอนที่ 2

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความต้องการ

ในการนิเทศภายในโรงเรียนของท่านในแต่ละข้อละ เพียงระดับความต้องการเดียว

มีความต้องการการนิเทศมากที่สุด	ให้เขียน	✓	ลงในช่องมากที่สุด
มีความต้องการการนิเทศมาก	ให้เขียน	✓	ลงในช่องมาก
มีความต้องการการนิเทศปานกลาง	ให้เขียน	✓	ลงในช่องปานกลาง
มีความต้องการการนิเทศน้อย	ให้เขียน	✓	ลงในช่องน้อย
มีความต้องการการนิเทศน้อยที่สุด	ให้เขียน	✓	ลงในช่องน้อยที่สุด

ข้อที่	ด้านหลักสูตร	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ขั้นตอนในการใช้หลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จ					
2	การทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จุดหมาย และโครงสร้างเนื้อหา					
3	การทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญ จุดประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการประถมศึกษา					
4	ความสัมพันธ์ของหลักการจุดหมายของหลักสูตรกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้					
5	ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา วิชา กับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	การวางแผนการใช้หลักสูตร					

ข้อที่	ด้านหลักสูตร	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและความเคลื่อนไหวทางการศึกษา					
8	การใช้เอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอน กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ฯลฯ					
9	การเขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
10	การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอน กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้					
11	การเลือกใช้หนังสือแบบเรียนและหนังสือเสริมการเรียน					
12	การให้ชุมชนและท้องถิ่นมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้หลักสูตร					
13	การประเมินผลการใช้หลักสูตรในระดับโรงเรียน					
ข้อที่	ด้านสื่อการเรียนการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของสื่อที่มีต่อการเรียนการสอน					
2	การวางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน					
3	การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา					
4	ประเภทของสื่อต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน					

ข้อที่	ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	การผลิตและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ					
6	วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ตามธรรมชาติรอบ ๆ ตัวของนักเรียน					
7	การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา					
8	การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับขั้นตอนของการสอน					
9	การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะกับหลักทางจิต-วิทยา เช่น ความสนใจ วิต ความแตกต่างระหว่างบุคคลฯ					
10	การผลิตสื่อการเรียนการสอนจากเศษวัสดุเหลือใช้					
11	การเก็บและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน					
12	การตรวจสอบคุณภาพของสื่อและการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง					
ข้อที่	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การจัดกระบวนการเรียนการสอน					
2	วิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3	การวางแผนการสอนและการบันทึกการสอนที่มีคุณภาพ					
4	การสอนให้สอดคล้องกันระหว่างจุดประสงค์ของการสอน เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล					

ข้อที่	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	วิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน					
6	การสอนที่ยึดหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้					
7	การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน					
8	การจัดลำดับขั้นตอนและการดำเนินการสอน					
9	วิธีการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
10	วิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหา					
11	ให้ผู้เรียนใฝ่เรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง					
12	วิธีและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงออกและมีความเชื่อมั่นในตนเอง					
13	การสอนที่เน้นทฤษฎีความรู้คู่ปฏิบัติ					
14	หลักและวิธีการสอนซ่อมเสริม					
15	การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้					
16	การสอนและการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม					
17	การประเมินผลการสอนด้วยตนเอง					

ข้อที่	ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การทำความเข้าใจถึงความสำคัญ จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผล การเรียนตามแนวทางของหลักสูตร					
2	การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้					
3	การใช้เทคนิควัดคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น วัดเจตคติวัดพฤติกรรม วัดลักษณะนิสัย ฯลฯ					
4	การนำผลการวัดและประเมินผลมา ใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนา					
5	การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ					
6	การจัดทำเอกสารการวัดและประเมินผล ทุกประเภท เช่น ป.02 แบบบันทึก การสังเกต แบบประเมินจุดประสงค์ การเรียนรู้ ฯลฯ					
7	การสร้างแบบทดสอบมาตรฐานและ การจัดคลังข้อสอบ					
8	การแปลความจากการวัดผลมาเป็น การประเมินผล					
9	การหาค่าสถิติเบื้องต้นจากข้อมูลที่ได้ จากการวัดผลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เช่น คะแนนเฉลี่ย คะแนน ที่ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ฯลฯ					
10	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ วัดผลด้วยตนเอง					
11	การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง					

ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ตามความต้องการการนิเทศและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยเลือกลักษณะกิจกรรมมากกว่า 1 ข้อในแต่ละด้านลงไปในช่วงที่กำหนดให้

- ผู้วิจัยกำหนดให้
1. หมายถึง ด้านหลักสูตร
 2. หมายถึง ด้านสื่อการเรียนการสอน
 3. หมายถึง ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 4. หมายถึง ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

ลักษณะกิจกรรม	ความต้องการการนิเทศและลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน			
	1.	2.	3.	4.
1. การสาธิตการสอน				
2. การฝึกอบรม				
3. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน				
4. การให้คำปรึกษา				
5. การเยี่ยมชั้นเรียน				
6. การศึกษาจากตำราหรือเอกสาร				
7. การสนทนาทางวิชาการ				
8. การศึกษานอกสถานที่				
9. การเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้				
10. การประชุมสัมมนา				
11. การประชุมเชิงปฏิบัติงาน				
อื่น ๆ				

แบบสอบถามตอนที่ 3

เป็นแบบสอบถามที่เปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการนิเทศการสอน และความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนและปัญหาหรืออุปสรรคในการนิเทศภายในโรงเรียน

1. ด้านหลักสูตร

1.1 ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

1.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

1.3 ปัญหา และอุปสรรค

.....

.....

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.1 ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

2.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

2.3 ปัญหา และอุปสรรค

.....

.....

3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1 ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

3.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

3.3 ปัญหา และอุปสรรค

.....

.....

4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

4.1 ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

4.2 ความต้องการลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

.....

.....

4.3 ปัญหา และอุปสรรค

.....

.....

5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายชื่อกลุ่มโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45

รายชื่อโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาความต้องการการก่รณเทศภายในโรงเรียนและลักษณะกิจกรรมการก่รณเทศภายในของครูโรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามทะเบียนกลุ่มโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	ระดับ	ที่ตั้ง
1	โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนบูรณศึกษา	35	350	อ.1 - ม.3	83 หมู่ที่ 4 ซอยแสงสันต์ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ
2	โรงเรียนอนุบาลรังสิตมา	15	130	อ.1 - อ.3	7 หมู่ที่ 12 ถนนสุขสวัสดิ์ แขวงบางปะกอก เขตราษฎร์บูรณะ
3	โรงเรียนสมบุญวิทย์	28	186	อ.1 - ป.6	6/1 หมู่ที่ 6 ถนน พระราม 2 แขวงบางมด เขตจอมทอง
4	โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนดวงวิภา	43	702	อ.1 - ป.6	42/330 หมู่ที่ 8 ซอยวัดสิงห์ ถนนเอกชัย-บางบอน แขวงบางบอน เขตบางขุนเทียน
5	โรงเรียนวิชัยวิทยา	40	656	อ.1 - ป.6	20/1 ซอย วิชัยวิทยา หมู่ที่ 6 ถนนเอกชัย บางบอน เขตบางขุนเทียน
6	โรงเรียนอนุบาลนพรัตน์	27	380	อ.1 - อ.3	108/1249 หมู่ที่ 1 ถนนพระราม 4 แขวงสามก้า เขตบางขุนเทียน
7	โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนจารุพัฒนานุกูล	112	1,946	อ.1 - ป.6	59/450 หมู่ที่ 6 ถนนพระราม 2 แขวงสามก้า เขตบางขุนเทียน
8	โรงเรียนแม่พระประจักษ์	50	1,400	อ.1 - ม.3	21/1 ซอยอาทิตย์ ถนนวิภาวศ แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.นันทา	วิทวัสส์ศักดิ์	รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ปรึกษาโรงเรียนดวงวิภา
2. ผศ.ฐิระ	ประवालพฤษ์	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ดร.วิโรจน์	วัฒนานิมิตกุล	ที่ปรึกษาโรงเรียนดวงวิภา
4. ผศ.สุภรณ์	ลิ้มบริบูรณ์	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. อาจารย์วิภา	สกุลเอี่ยมไพบุลย์	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนดวงวิภา

ภาคผนวก ง
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางบุษยามิ กลมเกล
วัน-เดือน-ปีเกิด	1 พฤษภาคม 2507
สถานที่เกิด	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	109/37 ถนนเอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

พ.ศ. 2529	ครูประจำชั้น โรงเรียนเฉลิมวิทยาบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
พ.ศ. 2533	ครูประจำชั้น โรงเรียนอนุบาลดวงวิภา
พ.ศ. 2534	ครูประจำชั้น โรงเรียนดวงวิภา
พ.ศ. 2536	ครูประจำชั้น ฝ่ายวิชาการ
พ.ศ. 2543-ปัจจุบัน	ครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนดวงวิภา กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.ศ. 5) โรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2528	ประกาศนียบัตรวิชาพลศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. สูง) วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2532	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) เอกพลศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร